VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM. („Falu" Magyar Gazda és Földmíves Szövetség.) Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmivelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások" cimü füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P. Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936. XVII. évfolyam, 14. szám. Április hó 5.

Gereblye

A római találkozóról ma már az egész világsajtó elismeri, hogy mind Magyarországra, mind Ausztriára nézve gazdasági és politikai szempontból egyaránt komoly előnyöket biztosit. Ezek a kis országok az uj hatalmi csoportban a középeurópai politika el nem hanyagolható tényezöivé váltak. A kisantantnak tehát nem sikerült Magyarországot politikailag elszigetelni; Ausztriának a római paktumban való részvétele azt jelenti, hogy a maga biztonságát és érdekeit nem hajlandó a kisantant védelmére bizni. Magyar szempontból a római szövetség kimélyitése még jelentőségteljesebb tény és megerösit bennünket az eddig követett külpolitika helyességében. Gömbös Gyula miniszterelnök római utja azonban ezenkivül gazdasági téren is számottevö eredménnyel járt: buzánkkal immár nem kell többé házalni és nem szorulunk ezután arra, hogy bármi áron kényszereladást rendezzünk a magyar földnek ezzel a drága kincsével. A gazdasági élet kedvezöen itéli meg a miniszterelnök utjának eredményét, amit bizonyit az, hogy a gabonatőzsdén szilárd irányzat alakult ki, jóllehet erre a világpiac helyzete okot nem szolgáltatott.

•

A tavaszi mezőgazdasági kiállitás kapui bezáródtak, miután az utolsó állatot és gépet is elszállitották onnan. Ezen a kiállitáson érdemes egy kicsit elgondolkozni. A magyar föld nagyszerü termöereje, párosulva a gazda tudásával, szorgalmával és találékonyságával, kétségtelenül olyan eredményeket hozott létre, amelyek díszére válnának nálunknál jóval elöbbrehaladottabb államok mezőgazdaságának is. De mindjárt felmerül bennünk a kérdés: ha a magyar akarat és tehetség ilyen nagyszerüt tud alkotni, miért kell mégis az ország nagy részének olyan elesett állapotban élni, amely igazán nem méltó a kiállitáson bemutatott magas szinvonalhoz. Mert, sajnos, amit ott láttunk, az inkább csak kivétel, mely arra mutat, hogy igy, vagy ehhez hasonlóan lehetne az egész országban, ha . . . És ez a „ha" szomorit el bennünket, ez nem engedi, hogy egész szivvel örüljünk a kiállitás tagadhatatlanul szép sikerének.

•

Javulás! Ezt halljuk, ezt olvassuk mindenfelé. A gazdasági élet vizsgálásával foglalkozó intézmények jelentései, kereskedők, iparosok, érdekképviseleti vezetők nyilatkozatai mind arról tanuskodnak, hogy tulfutottunk a válság mélypontján, a közönségben felébredt a vásárló, fogyasztó kedv, tehát a hét szük esztendő után immár észrevehetöek a fellendülés első biztató jelei. Lehet, hogy ebben a bizakodó hangulatban egy kis része van az első tavaszi napsugárnak is, amelynek hatása alól a legelkeseredettebb ember sem tudja kivonni magát. De nem vitathatjuk, hogy a tények is bizonyos javulást mutatnak. A gazda mintha kevesebbet panaszkodnék és itt-ott elismerné, hogy a multtal szemben valóban kedvező változás észlelhető. Nincs okunk azonban arra, hogy tulságosan hangosan dicsekedjünk ezzel. Különösen legyünk tartózkodóak a mezőgazdaság terén. Itt bizonyos rétegekben még nagyon messze vagyunk az érzékelhető javulástól. Söt, mintha némi visszahatása mutatkoznék a fellendülés első jeleinek. Gondoljunk a mezőgazdasági munkásságra, amelynek nincs eladni való gabonája és állata, ellenben kénytelen jóval magasabb árat fizetni a kenyérért és a kenyérhez valóért, mint azelött. Illetve csak fizetne, ha volna miböl. Mert a munkabérek egyetlen fillérrel sem magasabbak, a munkaalkalom növekedését sem érzi, annál inkább a magasabb létfenntartási költségeket. Attól tartunk, hogy jó időbe telik még, amikor a javulás hulláma ehhez a legjobban megviselt, agyongyötört népréteghez is eljut. De így is csak akkor, ha ezt a folyamatot komoly és mélyreható intézkedések fogják siettetni.

Végleges rendezést a földreform- és a FAKSz-terheknél!

A *Falu-Gazdaszövetség* március hó 31-én, délután ½6 órakor, Báthory-utcai székházában igazgatóválasztmányi ülést tartott.

Az ülésen a Szövetség *vezetősége* részéről megjelent: *Mayer* János ny. miniszter, elnök; *Ivády* Béla ny. miniszter és *Schandl* Károly dr. ny. államtitkár társelnökök; *Krúdy* Ferenc ügyvezetőalelnök; a *választmányi tagok* sorából: *Bodó* János, *Bodor* Antal, *Bokor* Ervin, *Both* Dezső, *Csákvári* István, *Csizmadia* András, *Düsing* Miksa, Farkasfalvi *Farkas* Géza, *Horváth* Géza, *Láng* József, *Kaán* Károly, *Kálmán* István, *Mutschenbacher* Emil, *Nagy* Sándor, *Őrffy* Imre, *Plósz* István, *Rubinek* István, *Schramkó* Kálmán, *Szabó* Sándor, *Széchenyi* Károly gróf, *Tomcsányi* Gyula, *Wanke* Gusztáv és *Wünscher* Frigyes; a *tisztviselőkar* részéről *Teölgyes* István dr. ügyvezető-igazgató és *Szekeres* László dr. h. igazgató; a *Vasárnap* részéről pedig *Mayer* Emil szerkesztő.

Mayer János elnöki megnyitójában részletesen felsorolta mindazokat a sürgős feladatokat, amelyeknek megoldása nagy mértékben enyhitené a falvak népének sulyos helyzetét, majd elnöki bejelentéseket tett. Ezután *Krúdy* Ferenc ügyvezető-alelnök és *Teölgyes* István dr. ügyvezető-igazgató beszámolt a Szövetség széleskörü munkásságáról. A választmány a beszámolót helyeslően vette tudomásul.

Most *Schandl* Károly dr. ismertette az *1920-as földreform során földhöjutottak terheinek ügyét*, amelyet időszerüvé tesz az a körülmény, hogy

a pénzügyigazgatóságok tömegesen hozzák a kimozditási határozatokat a nemfizetők ellen és ez természetszerüen nagy nyugtalanságot okoz az érdekeltek körében.

Ennek a kérdésnek szociális, birtokpolitikai, pénzügyi és általános politikai hatása van, ennélfogva nem lehet eléggé sürgetni a megoldást. A kormánynak keresni kell az amerikai hitelezőkkel való kiegyezést, utána pedig nyomban le kell szállitani a földeknek a multban tulságosan magasan megállapitott vételárát, amit természetesen a törlesztő-részletek méltányos csökkentése követne. A probléma másik oldala: a *FAKSz-kölcsönök rendezésének szükségessége.* Azoknak jelentős része, akik a multban ebben a kölcsönben részesültek, mind nehezebben tud eleget teni kötelezettségének. Ha azonban a *husz éves törlesztési időt 25—30 évre emelné fel a kormány, ugy a jelenlegi évi 110 pengős törlesztő-részletet 70—75 pengőre lehetne csökkenteni, ami komoly könnyebbséget jelentene.* Az uj rendezés után pedig a kislakásépitési szövetkezetet ismét abba a helyzetbe kell hozni, hogy uj kölcsönöket folyósithasson, hiszen

a földreform során kiosztott 260.000 házhelyből 150.000 még nincs beépitve.

Schandl Károly dr. nagy tetszéssel fogadott előadása után a választmány elhatározta, hogy *felterjesztést intéz a kormányhoz ebben az ügyben.*

Ezután *Wünscher* Frigyes, a Hangya vezérigazgatója, vázolta azt a sokrétü tevékenységet, amelyet a Hangya végez az értékesités terén a közelmultban alakitott *két szövetkezete* (tojás-, baromfi-, toll-, méz-, háziipar-, termény-, zöldség-, gyümölcs- és állatértékesitő szövetkezet) segitségével.

E szövetkezetek akármelyikének tagja lehet bárki, aki az évi 2 pengős üzletrészt megfizeti.

A csatlakozáshoz valamennyi kistermelő elsőrendü érdeke füződik, hiszen a szövetkezeti értékesités révén a *falusi gazda is részesülhet az exportnál elérhető jobb árakban és az év végén adandó értékesitési visszatérítésben.* Végül az előadó felfedte azoknak a sorozatosan megismétlődő támadásoknak rugóit, amelyek a szövetkezetek munkásságát kisérik és a jövöre is kérte a *Szövetség hathatós, nem nélkülözhető támogatását.*

Horváth Géza, *Széchenyi* Károly gróf, *Krúdy* Ferenc, *Őrffy* Imre és *Csákvári* István hozzászólása után *Mayer* János elnök köszönetet mondott az értékes előadásért és biztositotta a Hangyát arról, hogy a *Falu-Gazdaszövetség minden rendelkezésére álló erejével a falvak érdekeit szolgáló szövetkezeti mozgalom oldalán áll.*

Végül *Szekeres* László dr. h. igazgató előadása alapján a választmány felhatalmazta az elnökséget arra, hogy

a kisüstön főtt szesz illetékének 50 százalékos csökkentését kérje az illetékes tényezőktől.

A választmányi ülés ezzel véget ért.

Hazaérkezett a miniszterelnök

Gömbös Gyula miniszterelnök, aki olaszországi tartózkodását az ottani ujabb gazdasági, közmüvelődési és katonai intézmények tanulmányozására is felhasználta, március 29-én, vasárnap délután érkezett vissza feleségével és szükebb kiséretével együtt Budapestre. *Kánya* Kálmán külügyminiszter már két nappal előbb megérkezett. Amilyen meleg és ünnepélyes volt a miniszterelnök római bucsuztatása, olyan ünnepiesen és tuláradó szeretettel fogadták itthon a fővárosban is. Fogadtatására megjelent a magyar politikai és közélet minden számottevő kitünősége és a főváros polgárainak ezrekre rugó tömege. Az üdvözlő beszédet a fogadtatáskor *Ivády* Béla, a *Nemzeti Egység Pártjának* elnöke mondotta. *Gömbös* Gyula válaszában, melyet rádión is továbbitottak, meghatottan köszönte meg az üdvözlést, majd rámutatott a római megegyezés jelentőségére. A Rómában kötött szerződések még szorosabbra füzték a három nemzetet s előreláthatólag nagy mértékben elősegithetik *az igazi béke megszületését, ami csak az igazság jegyében bontakozhatik ki.* Igen nagy megnyugvást keltett a miniszterelnöknek az a kijelentése is, hogy a *magyar buza jövőjét sikerült ismét biztositani.*

BELPOLITIKA

Országgyűlés

A nyolcórás ülések meggyorsitották a *telepitési törvényjavaslat* vitáját. Az elmult héten tartott üléseken is igen sokan vettek részt az általános vitában. A javaslat mellett felszóló képviselők maguk is elmondták kifogásaikat, ugyhogy a javaslat sok érdemleges módositással került tető alá, viszont a kisebbségi képviselők egyrésze *eröteljesebb földosztás mellett tört lándzsát*, másrésze ellenben *aggályosnak tartotta a telepitéssel járó földbirtokfeldarabolást*. Ily körülmények közt igen könnyü dolga volt *Darányi* Kálmán földmivelésügyi miniszternek, amikor az általános vita befejeztével válaszolt a vita szónokainak. Egyszerüen hivatkozott a kisebbségi képviselők egymással ellentétes felfogására, ami a legfőbb bizonyitéka annak, hogy a javaslat a böles mérékletet, az óvatosságot, *valósággal az arany középutat tartja szem előtt*. Elsősorban is azoknak az önálló, földből élő magyar családoknak számát akarja szaporitani, amelyeknek némi tőkéjük van s nem ingyen akarják a földet. *Gondol azonban a javaslat a teljesen földnélküliekre is, a szövetkezeti birtokbérlet segitségével földet ad a kezükbe s lehetövé teszi, hogy az idővel a tulajdonukba kerülhessen.* Nem kell attól sem félni, hogy nem lesz elég föld a telepitésre, vagy ellenkezőleg, tul sok lesz, igy a nagy kinálat folytán leesik annak az ára. A kormánynak egyes telepitésre alkalmas földterületek kisajátitására adott felhatalmazástól sem kell félni. Nem fognak politikai okokból senkit sem földjétől megfosztani, *hiszen az állam minden betelepitendő földet tisztességes áron megvásárol.* Helyesebb az is, ha a földmivelésügyi miniszter intézi a telepitést, elvégre az ismeri jobban a termelési viszonyokat. A birói eljárás hosszadalmas. A miniszter nagyhatásu beszéde után a *Ház általánosságban megszavazta a javaslatot* s nyomban rátért a részletes vitára.

A részletes vita során a Ház több módositó inditványt is elfogadott, ugyhogy március hó 30-án este 7 órára a képviselőház részleteiben is megszavazta a javaslatot, mely után *hosszan és lelkesen ünnepelték Darányi Kálmán földmivelésügyi miniszternek.*

Az elmult héten munkában volt a törvényhozás *felsőháza* is. Napirenden több apró javaslat mellett a *hitbizományi reform és az ipartörvény* szerepelt. Széleskörü vita után mindkettőt megszavazta a felsőház.

Beszámoló a római utról

Gömbös Gyula miniszterelnök a Nemzeti Egység Pártja április elsejei ülésén számolt be részletesen római utjáról és annak várható eredményeiről. Az ülésen igen meleg ünneplésben részesitették az elért sikerekért ugy a miniszterelnököt, mint *Kánya* Kálmán külügyminisztert.

Uj beruházási kölcsön

A közmunkákat a kormány sürgősen el akarja végeztetni, ezért rövidesen *belső kölcsönt vesz fel hazai pénzintézetektől.* A kölcsön összege 13.6 millió pengő, amelynek ellenértékéül az állam kamatozó pénztárjegyeket, kincstári jegyeket, vagy váltókat ad a bankoknak. A felvett összeget *utépitésre* forditják. 27 millió pengőt, amit öntözőmüvek, csatornák, vasuti és vizi munkálatokra forditanak, szintén hitelmüveletek utján fog a pénzügyminiszter megszerezni. Ezt a pénzt a *Külföldi Hitelek Pénztárából*, az ugynevezett *transzferalapból* veszi kölcsön az állam, ami tudvalevőleg hasznothajtó beruházási célokra rendelkezésre áll.

A pénzügyminiszter az erre vonatkozó törvényjavaslatot már beterjesztette a képviselőházban.

A pénzügyminiszter benyujtotta az uj állami költségvetést

A képviselőház április elsejei ülésén terjesztette elő *Fabinyi* Tihamér pénzügyminiszter az *1936—1937. évi állami költségvetést.* A költségvetés benyujtása és tárgyalása minden alkotmányos ország törvényhozásának a legnagyobb eseménye. Nálunk is zsufolt Ház hallgatta végig a pénzügyminiszter beszédét, amelyben a költségvetést indokolta s egyben ismertette az ország gazdasági helyzetét. Miután a költségvetés tárgyalása hetekig fog tartani, annak részleteivel később amugy is bőven foglalkozunk, röviden csak azt emlitjük meg, hogy a *költségvetési beszéd megfontoltan bizakodó hangu volt.* A pénzügyminiszter szerint a gazdasági helyzet javulása határozottan megállapitható. A pénz vásárló ereje mintegy 35%-kal nagyobbodott, a *gazdaadósságok a három ev előtti 225 millióról 85 millióra csökkentek.* Nagyobbodott az ipari termelés. *A beruházásokra forditandó összeget ezért az uj költségvetésben 27 millióról 35 millióra emelték.* A gazdasági helyzet szilárdságának egyik legbiztosabb jele, hogy a pengőnek vásárló ereje ugy bent, mint a külső országokban változatlanul szilárd. A költségvetés ugyan bizonyos deficittel zárul, de *ez valamivel kisebb, mint a mult évi.*

A képviselőház valamennyi pártja feszült figyelemmel hallgatta a pénzügyminiszter költségvetési beszédét, amelynek befejeztével elemi erővel tört ki a tetszésnyilvánitás.

Az illés többi részét különböző jelentések, számadások beterjesztése foglalta le, majd *harmadszori olvasásban is elfogadták a telepitési törvényjavaslatot.* Az ülés végén az interpellációkat intézték el. *Propper* Sándor és *Dulin* Jenő mondta el inkább helyi, mint országos jelentőségű interpellációját, amelyekre adott miniszteri válaszokat a Ház tudomásul vette.

A költségvetés számadatai

Az 1936—1937. évi *állami költségvetési előirányzat* a különböző miniszteri tárcák költségvetésével együtt több hatalmas kötetet kitevő könyv, aminek elkészitése sok száz embernek hónapokig tartó szellemi munkájába került. Minden honatyának, aki alaposan akar hozzászólni a költségvetéshez, szintén hosszu idejébe kerül annak megfelelő áttanulmányozása. Ez a legfőbb oka annak, hogy a törvényhozás ugynevezett húsvéti szünete a képviselőház elhatározása szerint *egész április hó 28-ig fog tartani s csak azután kezdik meg a költségvetési vitát*, amelyben iparkodik minden képviselő részt venni.

A költségvetés érdekesebb számadatai egyébként a következők:

	millió P.
Az állam összes *bevételei*	1,136.1
az összes *kiadások*	1,211.8
A hiány tehát	*75.7,*

millió pengő, ami valamivel kevesebb, mint a mult évi hiány volt.

A kiadások és bevételekből a szorosan vett állami közigazgatásra jut 788.2 millió P kiadás, 771.6 millió P bevétel. Az állami üzemek (vasut, bányák, dohány-, sójövedék, vám, stb.) kiadásai 423.6 millió P, bevételei 364.5 millió P-t tesznek ki. *Az egyes tárcák költségvetésének ismertetésére még visszatérünk.*

Ausztriában bevezetik az általános szolgálati kötelezettséget

Az osztrák szövetségi kormány április elsején törvényjavaslatot nyujtott be az *általános szövetségi szolgálati kötelezettség bevezetéséről.* Ez a szolgálat fegyverrel vagy fegyver nélkül történik és a javaslat felhatalmazza a szövetségi kancellárt, hogy az ország 18. és 42. év közötti lakosságát a szükségnek megfelelően szolgálatra kötelezze. Ausztria ezzel az intézkedésével nemcsak a saját függetlenségét állitotta teljesen helyre, hanem emelte az ország külső és belső biztonságát is. A szövetségi gyülésen *Schuschnigg* kancellár beszédet mondott, amelyben először is a római egyezmény fontosságát méltatta, de azután kitért a kormány benyujtott javaslatára is és hangsulyozta, hogy ez a törvény, amely nyitva hagyja, hogy a kormány milyen célból kivánja a szolgálatot igénybe venni, *ugy belső, mint külső ellenségek ellen biztositékul szolgál.*

Prágában az osztrák kormány által benyujtott törvényjavaslattal rendkivüli miniszertanács foglalkozott és az az általános vélemény, hogy *Csehország a vele szövetséges kishatalmakkal együtt tiltakozást fog bejelenteni a békeszerződés megsértése miatt.*

A német béke-válasz

A március 29-én lezajlott német népszavazás fényesen igazolta *Hitler* Adolf birodalmi vezér politikáját, mert *a leadott szavazatok 99 százaléka Hitler mellett szólt.*

A népszavazást rendkivül nagymértékü agitáció előzte meg, aminek meg is volt az eredménye: amennyiben a választásra jogosultaknak közel 98 százaléka leadta szavazatát, amire még eddig nem igen volt példa a szavazások történetében. *A szavazás eredménye szerint a leadott körülbelül 45 és fél millió szavazó közül csaknem negyvenöt millió polgár igennel szavazott.* Ez az eredmény annyit jelent, hogy *a német nép 99 százaléka teljes mértékben helyesli a kormány politikáját.* Az egész világsajtó rendkivüli fontosságot tulajdonit a német választási eredménynek s kiemeli, hogy ez az eredmény azt mutatja, hogy Hitler nem egyéni utakon jár, hanem legutóbbi, nagyfontosságu külpolitikai lépésével valóban a német nép akaratát vitte véghez.

Ilyen előzmények után teljesen érthető, hogy a német kormány válaszirata, melyet április elsején nyujtottak át Londonban *Eden* lord külügyminiszternek, *öntudatosan és határozottan szögezi le a német álláspontot.* A jegyzék bevezető részében Németország ujból hangsulyozza, hogy az európai béke megmentésén kiván dolgozni, de csak abban az esetben, ha megfelelő politikai légkört teremtenek. A jegyzék maga tizenhét pontban foglalja össze Németország álláspontját. Mindenekelőtt leszögezi Németország, hogy *elengedhetellen kikötése az, hogy a tervbevett egyezményekben résztvevő felek teljesen egyenjogyuak legyenek.* Azután ismét *megnemtámadási szerződések kötését javasolja és pedig elsősorban Franciaország, Belgium és Németország között* és egyben hozzájárul ahhoz, hogy ezeket a szerződéseket Anglia és Olaszország mint garantáló hatalmak szintén aláirják. A szerződések megkötésének, illetve letárgyalásának idejét Németország négy hónapra korlátozza és ha Franciaország és Belgium is betartja ezt a feltételt, akkor kötelezettséget vállal arra nézve, hogy *e négy hónap alatt nem emeli a Rajnaövezetben lévő haderejének létszámát.* Németország kész arra, hogy *az egyezmények megkötése után ismét belépjen a Népszövetségbe*, abban a reményben, hogy a gyarmati egyenjoguság kérdésében és a népszövetségi alapokmánynak a mémet békeszerződéstől való elkülönitése tárgyában megállapodás létesül. Ez pedig annyit jelent, hogy a népszövetségi alkotmány alapján ezentul nem lehet megakadályozni a békeszerződések revizióját. *Végül nemzetközi döntőbiróság felállitását ajánlja Németország*, amely hivatva volna az egyezmények ügyében felmerült vitás kérdésekben dönteni. Németország továbbá hajlandó déli és keleti szomszédaival is megnemtámadási szerződést kötni. Végül arra is hajlandónak nyilatkozik Németország, hogy a *féktelen fegyverkezésnek megfékezésére irányuló tárgyalásokon részt vegyen és a fegyverkezésnek Németországban gyakorlati intézkedésekkel véget vessen.*

Németország válasza méltósági teljes, erős, egy nagy nemzethez méltó és *becsületes békekészség árad* belőle. Most a locarnoi hatalmakon a sor, hogy a békejobbot elfogadják!

Békét kér a négus

A legutóbbi olasz hivatalos jelentés *Badoglio tábornagy* csapatainak ujabb nagy győzelmét jelenti. Az Asiangi tó mellett a négus csapatai nagy támadásba kezdtek, ezt a támadást azonban az olasz haderők nemcsak visszaverték, hanem teljesen szétszórták az abesszin csapatokat. Az abesszinek ebben a csatában 7000 halottat veszitettek. Az olasz veszteségek ehhez képes jelentéktelenek. Az Asiangi tó melletti győzelem megnyitja az olasz csapatok utját *Deszszie* város felé.

Római hirek szerint *a négus a béketárgyalások megkezdése végett érintkezésbe lépett az olasz főhadiszállással.*

A földhitelintézetek egyesitése

A költségvetési törvényjavaslattal egyidejüleg nyujtotta be *Fabinyi* Tihamér pénzügyminiszter a három jelzálogos kölcsönök nyujtásával foglalkozó pénzintézetnek: a *Magyar Földhitelintézetnek*, a *Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének* és a *Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének* (Altruista Bank) összevonására vonatkozó törvényjavaslatot. A három, jelzálogos, hosszulejáratu kölcsönök nyujtásával foglalkozó pénzintézet egyesülésével megalakul az *Országos Földhitelintézet* s ezzel megvalósul a kormány egyik igen jelentős programja: az altruista, kis kamattal dolgozó pénzintézetek szoros együttműködésének megteremtése.

Felsőgallai földmivesek harca saját ügyvédjükkel és a hatalmas szénbányával

Az ügyvéd az ellenféltől 160 ezer P dijazást kapott

A *Magyar Általános Kőszénbánya* szénbányái Komárom-megye több községének, igy *Felsőgalla* községnek határába is elhuzódnak és a vállalat a kisbirtokosok földjei alól is kibányássza a szenet. *Eredetileg négy aranyfillért fizetett a szén métermázsájáért a törpebirtokosoknak, akikkel később évi átalányban egyezett meg.* Az átalány azonban olyan csekély volt, hogy a gazdák hamarosan megállapitották, hogy sulyosan, nagy összegekkel károsodtak. A bánya ugyanis időközben *másfélmillió vagon szenet termelt ki* és a régebben, a suly után fizetett négy fillér haszonbér, valamint a tényleg kifizetett átalányösszeg között

többmillió pengős különbözet mutatkozott a földmivesek javára,

amitől, az átalány elfogadása által, természetesen elestek.

1929-ben *ötven kisbirtokos megbizta Gündisch Guidó dr. budapesti ügyvédet, hogy inditson keresetet a Magyar Általános Kőszénbánya ellen a szerződés megváltoztatása és a haszonbér felemelése iránt. Gündisch* ügyvéd megbizóitól az elérendő összeg *25 százalékát kötötte ki magának tiszteletdij gyanánt.* Perre azonban nem került sor, mert egyességet kötöttek. A földmivesek *18.400 pengőt kaptak* és az átalány helyett ujból *sulyszerinti haszonbérben* állapodtak meg, azonban a régi négy fillér helyett csupán 2½ fillérben, amely szerződés ugyan továbbra is nagy megkárositását jelentette a gazdáknak, de akik *ennek ellenére is becsületesen fizették Gündischnek a kikötött 25 százalék részleteit.* Rövid idővel ezelőtt aztán szokatlan dologra jöttek rá.

Gündisch a szénbányánál az egyesség megkötésekor, 1929-ben, 160.000 pengő ügyvédi költséget kötött ki magának, amely összeget a Magyar Általános Kőszénbánya ki is fizetett neki.

A gazdák erre beszüntették a 25 százalék részleteinek további fizetését és *Gündisch pert inditott ellenük.*

A pert mostanában tárgyalta *Tóth* László dr. kir. törvényszéki biró és elfogadván a földmivesek ama védekezését, hogy *Gündischnek ezekután nincs joga velük szemben további követelést támasztani, az ügyvéd keresetét elutasitotta.*

Az indokolás szerint „*tényként állapitotta meg a törvényszék, hogy Gündisch Guidó dr. megbizóinak tudta és hozzájárulása nélkül kötött ki magának dijazást megbizói ellenfelétől. A megbizott a megbizó hozzájárulása nélkül, harmadik személytől a megbizás teljesitéséért magának dijazást nem köthet ki. E tilalom megszegését a birói gyakorlat a szerződési hüséggel ellentétes magatartásnak tekinti.*"

Az itélet még nem jogerős, mert *Gündisch* Guidó dr. megfellebbezte.

Értesülésünk szerint a felsőgallai földmivelők a Gündisch elleni perük elsőfoku itélete után most már pert inditanak aziránt, hogy *a biróság helyezze hatályon kivül a Gündisch dr. által a Magyar Általános Kőszénbányával nevükben kötött megállapodást.*

Somogyi Zoltán dr.

Tagositsunk!

Sokat beszélünk a *belterjes, okszerü gazdálkodásról.* A való élet azonban felborit minden jószándékot, mert ma a falusi kisgazdaföldek pántlikamódra szabdalják össze-vissza a határt.

A falu határa hü tükörképe a falu birtokpolitikájának. Amikor látja az ember a sok arasznyi földet, ahol a kaszavágás már a szomszédét is leharapja, akkor tudja, hogy ebben a faluban nagy a szegénység, de hála Isten, bőséges a gyermekáldás is. Mivel pedig a föld nem ugy szaporodik, mint az ember, az ujabb emberrajok ugy osztozkodnak rajta, ahogy tudnak. Ha nem futja hosszában, hát szétvágják derékben. Az eredmény aztán az, hogy a régi, nagy tagok helyett *apró, nadrágszij vastagságu földsávok lesznek,* ahol ember legyen, aki valamit termelni tud. Tetézi a bajt, hogy ezek a pántlikaföldek legtöbbször szétszórva feküsznek a határban.

Ismerünk olyan falut, ahol a legtöbb gazdának 15—30 helyen van a földje. Apró darabkák itt is, ott is, amelyeken csak kinlódni lehet, de gazdálkodni nem.

Éppen ezért a falu szempontjából örömmel üdvözöltük az igazságügyminiszter mult évi *34.700. számu rendeletét,* amely *a tagositás érdekében megkönnyiti a szétszabdalt községek határainak rendezését jogi és gazdasági szempontból.*

Miért kell tagositani? Azért, mert az idők folyamán elosztódott sok darabra az öröklött föld és szalagföldeken belterjes gazdálkodásra nincs kilátás! Minél távolabb van ugyanis a föld a falutól, annál kevésbé trágyázzák. A messze, szétszórt földek soványak, megmunkálásuk sok időveszteséggel jár. A jószág félnapokat is menetel az ekével, boronával az egyik földről a másikra. Ezzel szemben kétségtelenül *könnyebb egytagban gazdálkodni.* Megállapitották kiváló szakemberek, hogy

a tagositott birtokon átlag egy és fél métermázsa gabonával lehet többet termelni, mint a szétszórt földeken.

Ez kat. holdanként átlagban 18 pengő jövedelem-többletet jelent. Ha egy vármegye határát, például Nógrádét vesszük, ahol 210 ezer kat. hold van a kisgazdák kezén, a tagositás — a termelési kiadásokat levonva — körülbelül 4 millió pengő többletet hozna a kisgazdaközönségnek.

De a tagositott földeken *könnyebb az állattenyésztés is, mert a törvény lehetővé teszi uj legelők létesitését.* Nagyon fontos az is, hogy a *sok, kicsi mesgyét eltünteti a tagositás.* Ma a községek területéből körülbelül 10 százalék esik el mesgyék cimén, tehát egy olyan terület, mely számottevő tényező a falu életében. A tagositás biztositja az uj tagokhoz az utat is. Ma az utkérdés szörnyü helyzetben van, mert hisz a legtöbb taghoz alig van ut. De a tagositás szükségességének legfontosabb oka, hogy *ma telekkönyvileg a birtokhatárokat megállapitani lehetetlen.* Rengeteg sok a fölösleges kiadással járó birtokper.

A *Falu-Gazdaszövetség* egyik sarkalatos programmpontja a tagositás. Éppen ezért állandóan felszinen fogjuk tartani ezt a kérdést, mert nem közönbös sem az egyénre, sem a nemzetre, hogy a föld ne kórót és dudvát teremjen, hanem istenadta éltető kenyeret, amely biztosithatja milliók nyugodt megélhetését.

Szekeres László

Javult az állatértékesités

A mult héten az állatértékesités terén a *helyzet további javulást mutatott.* A javulás az árak drágulásában jelentkezett. A külföld részéről az érdeklődés változatlanul élénk és *olasz viszonylatban a vágómarhák ára az utolsó hetekben feltünő mértékben emelkedett.* Olaszországon kivül Németországba hetenként 400 darab vágómarhát szállitunk. A marhaárak javulása mellett a *sertésvásárok is feltünő élénkséget mutattak a mult héten.* A szállitásra alkalmas sertések száma az elmult hónapok során lényegesen csökkent és a nagyobb kereslet hatása alatt *különösen a szedett sertések ára olyan mértékben emelkedett, hogy a Németország felé irányuló hasitott sertésexportot egyelőre le kellett állitani, mert a németek által megállapitott átvételi árak alatta maradtak az itt kialakult bevásárlási áraknak.* A németek egyébként áprilisban *83 vagon márkázott zsirt vesznek át,* az árakat 8 fillérrel felemelték, ugyhogy *az áprilisi kontingenst 1.65 pengős áron szállitják.*

84.000 sorsjegy 42.000 nyeremény.

Lényegesen felemelték és szaporitották a nyereményeket!

A huzás április 17-én kezdődik.

A MAGYAR KIRÁLYI

OSZTÁLY SORSJÁTÉK

sorsjegyeei kaphatók az összes főárusitóknál.

A játéktervet előnyösen megjavitották.

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

1/1=**28** P, 1/2=**14** P, 1/4=**7** P, 1/8=**3.50** P

Főnyeremények:
400.000
300.000
100.000
60.000
55.000
50.000
45.000
35.000
stb. stb. pengő készpénzben.

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály hangszertelepén. **Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.**

Kérje 51. sz. dijmentes árjegyzékemet

FALUSZÖVETSÉG

Uj testületi tagok belépése. Az elmult héten a *Gyöngyös Felsővárosi Ifjusági Egyesület* és a *Csanádpalotai Római Katolikus Legényegylet* bejelentették belépésüket a „Falu" Magyar Gazda- és Földmivesszövetség kötelékébe.

Az adonyi Faluszövetség március 8-án tartotta meg évi rendes közgyülését *Simon* Ferenc elnöklete alatt. Az inditványok tárgyalása során elhatározták, hogy a központ támogatását kérik a *kisüst-kérdés helyes megoldásával,* valamint a *telepitési törvény végrehajtásával* kapcsolatban; végül helyesnek tartanák, ha a munkabéreket és aratási szerződéseket megyénként, vagy járásonként állapitaná meg a hatóság. Az elnök javaslatára hozzájárultak ahhoz, hogy ősszel a községben *falunapot* rendeznek.

A diósberényi Faluszövetség március 15-én tartotta évi rendes közgyülését, amelyen a volt tisztikart megerősitették állásában. Ilyenformán az elnöki tisztet továbbra is *Gödör* Péter, a titkárit pedig *Vért* József látja el.

Kulturest Keszthelyen. Keszthely és vidéke közönsége nagyszabásu ünnepséget rendezett a magyar-olasz barátsági kapcsolatok kimélyitése érdekében. A kulturestet *Szerecz* Imre dr. premontrei főgimnáziumi h. igazgató magasszárnyalásu beszédben vezette be, majd *Szekeres* László dr., a Falu-Gazdaszövetség főtitkára: „*Miért harcol Mussolini Abessziniában?*" cimen tartott érdekes előadást. Utána a gimnázium zenekara a Giovinezzát adta elő, végül filmelőadás következett.

A debreceni gazdasági akadémia Széchenyi *István ifjusági körének* faluszemináriumában szombaton, március 28-án *Teölgyes* István dr., a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető igazgatója a mezőgazdasági kulturpolitika feladatairól tartott előadást. A faluszemináriumi előadáson jelen volt: *Halász* Miklós és *Keztyüs* Lajos gazdasági akadémiai tanár is.

A nyiregyházi Gazdaszövetség és a Gazdaifjusági Egyesület vasárnap, március 29-én közös gyülést tartott. A Központ képviseletében *Teölgyes* István dr. ügyvezető igazgató jelent meg és előadásában tájékoztatta a gazdaközönséget az országos központ tevékenységéről. A gyülésen felszólaltak *Rapág* Mihály elnök, *Miskolczy* István ifjusági elnök, *Bakó* Károly gávai kisgazda, volt csereifju és *Nánássy* Imre országgyülési képviselő. A látogatott gyülésen a vezetőség részéről még *Hrenkó* Mihály és *Szmolár* Mihály elnökök voltak jelen.

Mozgalom az „átokcsatorna" ellen

A *Pestvármegyei Dunavölgyi Lecsapoló Társaság* ellen széleskörü mozgalom folyik *Kunszentmiklóson, Szabadszálláson* és környékükön. A mozgalom résztvevői tisztázni kivánják, ki felelős azért, hogy, *noha a csatornajárulékokat minden rendelkezésre álló eszközzel behajtják az érdekeltségen,* mégis évről-évre elönti az árvédelmi területet a viz. Ezért valakinek felelni kell. Most folyik egyébként az árviz nyomainak eltakaritása. *Igen hosszu utvonalakat kell rendbehozni, összeomlott tanyákat felépiteni, a kiázott vetés pótlásáról gondoskodni.* Amint a hozzávetőleges statisztika mutatja, *egymillió pengő körül van az árviz okozta kár.* Természetesen intézkedést várnak a károsultak az adóbehajtás szigorának enyhitésére is.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Mozgófénykép a szövetkezeti eszme szolgálatában. A *Hangya* igazgatósága a fogyasztási és értékesitő szövetkezetek, valamint az általános szövetkezeti mozgalom népszerüsítése érdekében, a Magyar • Filmirodánál egész előadást betöltő, 1000 méteres mozgófényképet csináltatott, amelyet szövetkezeti ünnepélyeken, különösen vidéki mozgószinházakban, szándékoznak alkalomszerüen bemutatni. Az első előadása ennek az ötletes és érdekes darabnak március 10-én volt, amelyen résztvett *Horthy* Miklós kormányzó és neje, valamint a kormány tagjai is. A kormányzói párt ez alkalommal a Hangya igazgatósága élén, *Balogh* Elemér dr. elnök üdvözölte s kifejtette a mozgókép célját s létrejöttének a körülményeit. A film cime: *A boldogulás utja*, szerzője *Tatay* Ferenc, a Hangya egyik jeles, fiatal tisztviselője. A kormányzó urnak és a vendégeknek nagyon tetszett az uj mozgófénykép, amelyet rövid idő mulva látni fognak országszerte és a nézők százezrei fogják elevennek látszó képeken szemlélni a szövetkezeti eszme hatalmas erejét. A mozgófényképnek első nyilvános *bemutatója* március 23-án Budapesten a *Fórum* filmszinházban volt. Erre a bemutatóra meghivták a Hangya közgyülésére Budapestre felutazott szövetkezeti embereket, valamint a magyar agrár- és szövetkezeti intézmények vezetőit. A film a nyilvános előadáson is kiállotta a próbát és rendkivül nagy tetszést aratott.

„A világgazdaság és a szövetkezetek" cimen *Wanke* Gusztáv, az OKH aligazgatója igen érdekes előadást tartott a *debreceni gazdasági akadémián*. Előadásában azt fejtegette, hogy a szövetkezeti gondolat egyrészt a tőkegazdálkodásnak a nagy tömegek munkaerejét kihasználó törekvései, másrészt a szélsőséges és kommunisztikus irányokba csapó, minden egyéni kezdeményezést elnyomó irányzat között az arany középutat jelöli meg. A szövetkezeti gondolat a gazdasági élet helyes irányokba való terelésére alkalmas *kiegyenlitő eszköz*, mert védelmezi a közérdeket anélkül, hogy az egyéni kezdeményezést megölné. A továbbiak során rámutatott arra, hogy a *szövetkezeti mozgalom a világgazdaságban körülbelül 750.000 szövetkezetet tömörít magában*. Előadása végén felhivta a magyar fiatalság figyelmét arra, hogy egész szellemi és erkölcsi erejével kapcsolódjék be a Károlyi Sándor gróf nemes elvei alapján működő magyar szövetkezeti mozgalomba.

Egy „bank"-automata, amelyet most állitottak fel Angliában. Ha a bank egyik ügyfele például befizetést teljesit az erre a célra szolgáló nyiláson, pillanatok multva megkapja a nyugtát, sőt az automata közben le is fényképezi a befizetőt.

Amikor egy kórházi számla 82 P-ről 196 P-re nő

A közelmultban több cikkben foglalkoztunk az ugynevezett *kórházi ápolási díjak elviselhetetlen magasságával* és azokkal a megdöbbentő következményekkel, amelyek a mai kórházi ápolási rendszer nyomán fellépnek. Cikkeink természetszerüen egyöntetü helyeléssel találkoztak és olvasóink közül többen saját adataikat is rendelkezésünkre bocsátották, hogy mozgalmunk erejét növeljék és érveink számát gyarapitsák.

Legutóbb ifj. *Seres* József *kunágotai* olvasónk intézett hosszabb levelet hozzánk, amelyben egy konkrét ügy kapcsán, főként a *kórházi administráció hiányosságával* foglalkozik. A nagy nyilvánosság elé kivánkozó eset részletei a következők:

— Hosszan huzódó ügyről van szó — igy kezdődik a levél. — 1932-ben éves gazdasági cselédünket sérvvel kellett operáltatni. Tudjuk, hogy *45 napnál tovább terjedő kórházi kezelés költsége már nem a munkaadót terheli.* Három hét mulva a cselédünket kiküldték a kórházból, de olyan betegen, hogy pár nap mulva ismét orvoshoz kellett fordulnia. Feküdt otthon a szüleinél és hamarosan ismét kórházba kellett utalni, hogy az *operálásból keletkezett komplikációkat rendbehozzák*. Ismét bent töltött annyi időt, hogy ha az operálástól számitjuk, *bizony a 45 napot meghaladta.* Nyilvánvalónak látszott:

csak azért szakitották meg a kórházi kezelését, hogy a kórházi költsége a munkaadót terhelje.

Pedig még akkor is, mikor másodszor hazaküldték, három hétig semmi munkát nem volt szabad végeznie.

— Megküldték a számlát is 82.60 pengőről. Édesapám a főszolgabiróhoz fordult, aki fel is mentette a költség megtéritése alól 1932 május 28-án. Csakhogy ezzel még nem fejeződött be az ügy, hanem *Makó város polgármesterához*, majd az *alispánhoz*, végül a *m. kir. közigazgatási biróséghoz* került. Itt azonban a fellebbezés megkésett s *igy a gyógykezelés költségét mégis csak meg kellett fizetni.* Megküldték tehát a kórházból ismét a számlát, de csodákcsodája, a számla — nem tudjuk milyen módon — az *eddig követelt 82.60 helyett kerek 108 pengőt mutatott.* Édesapám sehogysem akarta ezt megérteni és érdeklődni kezdett utána. Majd ujból sürgették a fizetést, de most már nem is 108, *hanem 196 pengőt követeltek.* Mihez kezdjünk ezzel a szédületes tempóban növekvő kórházi ápolási költséggel?

Pontos elszámolást kértünk a kórháztól, de csak fenyegető felszólitás érkezett.

Édesapámnak be kellett menni személyesen *Makóra.* A megyei főjegyző urhoz fordult, aki valóban utánanézetett a dolognak. Ilyen és hasonló torturákon keresztül visszacsökkent a kórházi költség összege az *eredeti 82.60 pengőre.* Közben azonban már több év telt el és bizony az utánjárások is pénzbe kerültek.

— A mult év nyarán érkezett meg a felszólitás, hogy fizessünk. De ebben az évben *Kunágotán* rettenetes fagy, jég és aszálykár volt. Erre való tekintettel édesapám halasztást kért, amit meg is kapott. Annál nagyobb volt a meglepetése, mikor a halasztási idő letelte után, — összel —

már megint 108 pengőt követeltek.

Édesapám végtelenül felbosszankodva, kifizette az összeget, nehogy a következő alkalommal megint 196 pengőt követeljenek.

Eddig az eset. A tanulságot mindenki levonhatja nagának — fejezi be levelét ifj. *Seres* József.

Dijnyertes kisgazda-tenyésztők a mezőgazdasági kiállitáson

A most lefolyt mezőgazdasági kiállitáson a kistenyésztők megint kiállották a nemes versenyt az uradalmi tenyészetekkel. Megtörtént ezidén az, amire — tudomásunk szerint — eddig nem volt példa, hogy *a lovak egyik csoportjában a „Nagydij" is kistenyésztőnek jutott.*

A dijnyertes kistenyésztők hosszu sora itt következik:

A **Nonius mének** csoportjában: II/a dijat *Papler* Géza; II/b dijat *Nagy* Lajos; III. dijat *Papp* Gusztáv nyert. — A **Lipizzai mének** csoportjában: III/b dijat *Dávid* Ferenc. — A **Nonius** kancák csoportjában: nagydijat *S. Nagy* Mátyás; I/a dijat *Komár* György; I/b dijat özv. *Franciszti* Jánosné; I/c dijat *Nagy* Ernő; II. dijat *Karkus* János és *Székács* József; III. dijat *Biró* Sándor, *Kugyola* Balázs és *Kolompár* András; elismerő oklevelet *Nagy* Ernő, *Papp* Gusztáv, *Kiss* Mihály és *Tótkomlós* község; csoportoklevelet a *Makó Gazdasági Egyesület* méncsoportja. — **Gidrán kancák** csoportjában: elismerő oklevelet ifj. *Mucsi* Imre. — **Angol félvér kancák és kancacsikók** csoportjában: I/a dijat *L. Tóth* András; I/b dijat *Szücs* Sándor; II/a dijat ifj. *Györffy* Sándor; II/c dijat *Sóthi* Lajos. — **Kancacsikók** csoportjában: I/a dijat *Debreceni* András; I/b dijat *Iván* József; II/a dijat *Varga* János; II/b dijat *Balassa* Jenő; II/c dijat *Hanák* Mihály; III/a dijat *Antal* Péter; III/b dijat ifj. *Györffy* Sándor; elismerő oklevelet: özv. *Mészáros* Jánosné, *K. Németh* György és *Ocsag* Imre; csoportdijat: *Tolnatamási és Vidéke Félvér Lótenyésztő Egyesület.* — A **hidegvérü lovak** csoportjában: III. dijat *Nagy* János.

Telivér szimmentáli bikák csoportjában: I/c dij *Riba* János; I/d dij *Javós* Gyula; I/h dij *Csepregi* Mihály; I/k dij *Szalai* István; I/l dij *Tóth* Pál; II. dij *Csepregi* Mihály, *Hartner* István, ifj. *Soós* Lajos, *Mostbacher* Gyula, *Zakócs* Sándor, *Horváth* János és *Horváth* József; III. dij *Takács* Istvánné, *Gött* Zoltán dr., *Lemle* János, *Fekete* Ferenc, *K. Vajdics* József, *Porcsa* Mihály, *Füstös* József, *Elek* Géza; elismerő oklevelet nyertek: *Mónus* Imre, *Horváth* János, *Schadt* Henrik, *Jovánczai* Ferenc, *Komáromi* Gábor, *Gesselmann* János, *Szijártó* Ferenc, *Baranyai* Géza, *Jankó* Mihály, *Kocsondi* Mihály, *Kis Fonai* Sándor, *Rásko* József, *Széles* József, id. *Fekete* Sándor, *Szabó* István, *Nagy* Mihály, *Berkes* József, *Toldi* József, *Kardos* János, *Vigh* Imre, *Füstös* Sándor, ifj. *Fekete* Sándor és *Bódis* János. — A **telivér szimmentáli bikaborjuk** csoportjában: I/c dijat *Kiss* István; II. dijat *Ambrus* József Simon. — A **szimmentáli bikák** csoportjában: II. dijat *Kovács* Gábor; III. dijat *Barát* József és *Pecsét* János; elismerő oklevelet nyert: *Schlichterle* Lipót. — **Pirostarka bikák** csoportjában: I/a dij *Mezei* István; I/b dij *Szemes* József; I/c dij *Kovács* Jenő; I/d dij *Takács* Lajos; I/g dij *Jankó* József; I/h dij *Kiss* János; I/i dij *Varga* István; I/m dij *Kresz* Ignác; II. dijat nyertek: *Csizmadia* András, *Hartmann* József, *Szalay* József, *Pungor* Vince, *Imrenkó Varga* István, *Czira* Ferenc, *Felső Fonai* Vendel, *Kenéz* József, *Szél* Ferenc, *Jankó* Béla, *Rajki* Bálint, *Fekete* József, *Pausz* Boldizsár, *Guth* A. Miklós, *Fónai* Ádám; III. dijat nyertek: *Weisz* József, *Koch* Leó, *Treiter* Ferenc, *Nyirkos* Sándor, *Baranyai* Géza, *Horváth* Imre, *Szemenyei* Sándor, *Ambrus* István, *Körmendi* János, *Csizmadia* András, ifj. *Molnár* Sándor, *Schnitz* András, *Kisfaludy* Dezső, *Pécsi* Pál, *Csiszár* János *Simon* József, *Wirth* Antalné, *Rajki Tóth* Lajos, *Kelemen* István, *Méray* István, *Hartmann* Pál, *Sámik* József, *Lőczi* Sándor, *Fujsz* István, *Bóna* János, *Gulyás* Péter, *Jankó* Bálint; elismerő oklevelet nyertek: *Nagy* István, *Lukács* János, özv. *Marton* Andrásné, *Bene* József, vitéz *Zsoldos* Sámuel, *Pendert* Rókus, *Ravasz* Ferenc, *Varga* József, *Kovács* Ernő, id. *Káldi* Márton, *Pungor* József, *Szász* Imre, *Szendy* Gyula, *Kozma* K. Gyula, *Turner* Márton, *Mester* Pál, *Bodrogi* Sándor, *Sandi* Gyula, *Paumann* Ferenc, *Kramm* János; csoportdij: *Vasszécseny község kisgazdái, Hódmezővásárhelyi Szarvasmarhatenyésztő Egyesület, Orosházai Szarvasmarhatenyésztő Egyesület, Somogymegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület, Baranyamegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület.* — **Magyar Pirostarka birkaborjuk** csoportjában: I. dij *Krézinger* Pál; II. dij *Baranyai* József; elismerő oklevelet nyert *Rajki Tóth* Lajos. — A **telivér szimmentáli üszök** csoportjában: II/c dijat *Szieb* András. — A **magyar pirostarka üszök** csoportjában: I/a dijat nyert *Schleier* Henrik; I/b dijat *Márz* Henrik; I/c dijat ifj. *Werner* János; II/a dijat *Schön* János; II/b dijat *Szieb* András; III/a dijat *Nagy* István; III/b dijat *Szieb* András; a csoportdijat a *Tolnavármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület* nyerte. — **Tejelési dijak:** Kisgazda-bikák csoportjában II. dijat nyertek *Sámik* József és *Schlichterle* Lipót; III. dijat nyertek *Pausz* Boldizsár, *Koch* Leó és *Gaál* Ambrus.

A vásár üzleti sikere

Az idei mezőgazdasági kiállitás a várakozásokat is meghaladó, kedvező látogatottsági és vásári eredménnyel zárult. A kiállitás külföldi látogatóinak száma a tájékoztató adatok szerint körülbelül *tizezerre tehető*, ami 50 százalékos emelkedést jelent a mult esztendőhöz képest. A kiállitás tenyészállatvásári forgalma a mult év kedvező eredményeihez képest is fokozottan előnyösen alakult, *kereken 730.000 pengő volt a tenyészállatvásár pénzforgalma a mult évi 652.000 pengőhöz képest.* Az egyes tenyészállatcsoportokat tekintve, gazdát cserélt 48 mén 1921 pengő átlagáron, 8 kanca 900 pengő átlagáron, bika 533 darab 845 pengő átlagáron, tehén 7 darab 463 pengő átlagáron, tenyészsertés 730 darab (a kanok 185, a kocák 164 pengő átlagáron), tenyészjuh 314 darab 138 pengő átlagáron és körülbelül 800 tenyészbaromfi. A külföld részére is jelentős vásárlások történtek.

Felkérjük olvasóinkat, hogy a O. A. G. gyümölcsfapermetező ismertetőjét (Adorján Géza, Budapest, VII., Rákóczi-ut 40.) lapunka való hivatkozással kérjék.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés
a törvényesen védett
Rákosheyi baktériumölő
nélkül. Kapható és megrendelhető csak:
IFJ. AULICZKY OTTÓ
Budapest, VII, Dohány-utca 68. I.
Árak: Demijonnal ab Budapest

3	6	8	15 lit.
3.80	7.20	9.30	16.80

38 fillért fizet a kincstár a szállásadónak egy honvéd élelmezéséért

A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben a honvédség legénységének átvonulás alkalmával a szállásadók részéről kiszolgáltatott étkezésért a katonaság által fizetendő térítést az 1936. évre érvényesen *személyenként és naponként 38 fillérben állapitja meg.*

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Az almamoly

irtására vonatkozólag nap-nap után érkeznek hozzánk érdeklődő levelek. Végre tudatára ébredt népünk annak, hogy a gyümölcstermésünk nagy jövedelmet fog biztosítani, de ne mulasszuk el a kártevők irtását. Ez utóbbiak közt is leginkább figyelemreméltó az *almamoly*, mely — a szakértők becslése szerint — a termésnek 50—80 százalékát teszi értéktelenné.

Az almamoly lepkéje a gyümölcsfák virágzásakor jelenik meg s petéit levelekre, ágakra, ritkábban a gyümölcsre rakja. A petéből kikelt hernyók a gyümölcs kelyhén, vagy más helyén a gyümölcs testébe berágják magukat s így férgessé lesz az alma. A férges alma lehull. Belőle a hernyó kimászik s a fa törzsén bebújozva magát, majd kibuvik a bábból a lepke, mely megint petéket rak. Mikor a tél bekövetkezik, az élő hernyók laza, fehér gubóban a fák repedéseiben aluszzák át a hideg hónapokat. A hernyók kisebb része őszszel a gyümölcskamrába kerül a gyümölcsre. Itt előbujnak s az állványok réseiben, a takarópapiroson, fagyapoton telelnek át.

Az almamoly irtására a következő intézkedések teendők:

1. Virágzás után egy hétre először, majd két heti időközökben többször permetezzük be a fán levő apró almákat *bordói lé és arzénes keverékkel* (1 hektoliter 1 százalékos bordói lébe keverünk negyed kg arzolát vagy darsint). A gyümölcsök minden részét egyenletesen boritsa be lehetőleg a mérgező permetlé, mert csak így reméljhető, hogy a berágódó hernyó mindenütt mérgezett felületeket talál. Ha tehát fáink magasak, erős nyomásu permetezőgépre lesz szükség.

2. Junius közepétől kezdve a fák törzsére *csavarjunk rjságpapirból papirköteleket*, hogy ide huzódjanak bebábozódás céljából a hernyók. Ezeket kéthetenként égessük el s ujakkal pótoljuk. Így sok peterakó lepkét teszünk tönkre.

3. *A hullott gyümölcsöt naponta szedjük fel, hogy a hernyók belőlük ne mászhassanak vissza a fára.*

4. A gyümölcskamra ablakát májustól kezdve szunyogháló val lássuk el, ajtaját pedig juliusig éjjelre zárva tartsuk, hogy a télen itt meghuzódott s tavasszal kibujt lepkék a szabadba ne távozhassanak.

5. Az almahernyók legnagyobb része a gyümölcsfák kérgén, a sebhelyeken telel. Ezért a fák kérgét kaparjuk meg erélyesen fakaparóval, majd drótkefével és ezt követőleg permetezzük meg a fákat alaposan gyümölcsfakarbolineum oldatával.

Méhészeti tudnivalók

Megkezdődött a virágpor s némi nektár gyüjtése, tehát, aki — hogy úgy mondjam — serkenteni akarja méheit, — közvetlen a fészeknél — megkezdheti az etetést. Ez azonban nem okvetlenül szükséges, hogy megszakitás nélkül történjen (mint a régebbi tudomány hirdette), mert: a méhek nem ahhoz igazodnak, ami még ezután csepeg, hanem ami már birtokukban van. Vagyis bő mézkészlettel rendelkező méhcsaládnál felesleges a serkentéssel való pepecselés. A serkentést emlitve, felhozandó, hogy serkentőbb a mézes vizzel (feles arányban) való etetés, mint a cukros biztatgatás.

Álanyás méhcsaládot (ami leginkább tavasszal fordul elő) minden anyásitgatás helyett erős családdal kell egyesiteni. Ez biztosabb, mint bármilyen babramunka.

Az egyesités a télen legyengült méhcsaládokra is nagyban vonatkozik, hacsak az erőtlenségükből eredő kiinlukat nem akarjuk nézni.

A mézelő, de részben gazdasági növények magvait, amilyen a Boronkay szegesborsó, hajdina s nem annyira gazdasági, mint kitünően mézelő phacelia stb., április elején elvethetjük. Így, a korai érésnél fogva, utána még ismét vethetünk hasonló életü növényféleséget.

Az emlitett mézelő növényeken kivül még számos mézelő növénye magvait nagy választékban beszerezhetjük *Mauthner magárjegyzéke* nyomán, melyből ugy évelő, mint éves mézelők magvait igen jutányos áron kaphatunk.

Asztalos P. Kálmán.

Apró jótanácsok

A csikókkal egy éves korukig etessünk télen 2 és fél kg zabot és fél kg lenmagpogácsát, vagy hüvelyesmagdarát, továbbá jóminőségü rétiszénát, vagy lucernaszénát. Ha murokrépánk vagy takarmányrépánk van, akkor adjunk ebből is naponta 3—5 kg-ot, mert különösen a vitamindus murokrépa előnyös befolyást gyakorol a csikó fejlődésére. Erőteljes csontfejlődés biztositása végett rétiszéna etetésekor adjunk az abrak 1 kg-jába 1 deka szénsavas meszet. Ha lucernaszénát etetünk, akkor a mészetetés felesleges, sőt még ártalmára is lehet a csikónak. Az 1 évesnél idősebb csikók tápanyagszükségletét télen már 1 kg abrak is fedezi és minél idősebb a csikó, annál inkább lehet a szénát tavaszi szalmával helyettesiteni.

Keltető állomások vannak — ismételjük — *Kecskeméten, Békéscsabán, Hódmezővásárhelyen*, hol állandóan lehet kapni naposcsirkéket. Szerezzünk be innen minél többet! Ugyanis az innen kapható csirkék tojástermelésre kiválogatott tyukok ivadékai. Érdemes lesz tehát ezekkel állományunkat felujitani.

Ön még gondolkozik?
Fejlődésben visszamaradt őszi vetések feljavitására, tavaszi vetéseihez használjon
PÉTI SÓT!
Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Budapest, V., Nádor-u. 21

Ha az ujbort tisztán csak a benne levőlepedett seprőtől akarjuk megszabadítani, akkor a lefejtést bárhogyan, zárt tömlőcsöveken is eszközölhetjük. Ha azonban a lefejtéssel a bor érdésének előmozditását is célozzuk, akkor a fejtést, mint a legtöbb esetben, szellőztetéssel kapcsolatban kell eszközölni. E szellőztetéssel kapcsolatos fejtés alatt arra ügyelünk, hogy a lefejtendő bor minél tovább és minél jobban érintkezhessék a levegővel. Ezáltal a bor erőt szerez az utóerjedés tökéletesebb lefolyásához. Itt azonban tekintetbe kell venni a lefejtendő borok minőségére is. Különféle, kivált finomabb zamatu boroknál tulzásba esni mégsem szabad. Tömegborok kezelésénél, hol a főcél a minél gyorsebb érlelés, feltétlenül szellőztetéssel kapcsolatosan eszközölhetjük a második, sőt esetleg még a későbbi fejtést is.

A borjak közül a jó származásu, megfelelő fajtajelleggel és kifogástalan külső testalkattal biró, felnevelésre szánt üszőborjakat hagyjuk anyjuk alatt 3 hónapig, a bikákat 4—5 hónapig. Ha van lefölözött tejünk, ugyanennyi ideig itassuk őket lefölözött tejjel, mi a felnevelést jelentékenyen olcsóbbá teszi. A felnevelésre alkalmatlan borjakat pedig mintegy 3 hetes korukban értékesitsük levágás utján, mert a levágásra szánt szopós borjuknak hosszabb ideig való tartása nem jövedelmező.

Kukoricát vetni ezidén különösen érdemes, mert a mult évi gyenge termés következtében, tengeribehozatalra szorult az ország s így előreláthatólag az uj termés betakaritásakor semmi tavalyi készletünk nem lesz, ami az árakat nyomná, tehát még bőséges termés esetén sem hihető, hogy az árak hamarosan lemorzsolódnának. Egyébként is a kukorica termesztésével érdemes foglalkozni, mert mint kapásnövény, feltéve, hogy bemüvelésénél nem követünk el hibákat és megadjuk annak minél gyakrabban a szükséges kapálásokat, nagyban hozzájárul talajunk gyommentesitéséhez, s ha a kukorica miatt csökkentjük a gabonatermesztést, ezzel megjavitjuk vetésforgónkat is. Általában mondhatjuk, hogy a kukorica helyes megmivelésével még a legkisebb gazdának is módjában áll jövedelmezőbbé tenni üzemét, mert ez a növény igazán meghálálja a kifogástalan mivelést és meghálálja a gazda szorgalmát. Nincs olyan esbetőségeknek kitéve, mint például a buza termesztése, melynél a gazda igyekezete s a belterjes mivelés a külső körülmények folytán, sok esetben kárbavész. A kukorica tehát egyike azoknak a növényeknek, amelynél minden különös befektetés nélkül, egyedül a gazda szorgalma és tudása utján érhetünk el kiváló eredményeket.

Éjjeli fagy lesz április elején?

Hankó Márton, a kiváló pécsi meteorológus elkészitette az *április első harmadára szóló prognózisát*. Ez alkalommal azonban csupán az éjjeli hőmérsékletre vonatkozó számitásokat végezhette el és ennek eredményeként a következő tájékoztatást adta tudósitónknak:

— Magyarországon április első harmadában *csaknem országszerte erősebb éjjeli lehülések és károkat okozható talajmenti fagyok várhatók*, különösen április 6-ra, 7-re és 10-re virradó éjjelen és *ezek között valószinüleg a 7-iki lesz a legerősebb.*

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Szobanövények ápolása

(Felelet „Sz. I.-né, Orosháza" kérdésére.)

Ha az oleándert sárga és barna kis pettyek lepik el, paizstetű szaporodott el a növényen, amelytől feltétlenül meg kell szabaditani. Előbb állott, kissé langyos vizzel bepermetezzük a növényt, ugyhogy a levelek alja is harmatos legyen, azután gumifujtatóval rovarport fuvatunk reá. Nagyon fontos, hogy a rovarpor friss legyen és egyenletesen lepje be a növény minden részét, tehát a levelek felső és alsó részét, szárát és tövét egyaránt. A rovarporral telehintett oleándert néhány napig állani hagyjuk s aztán langyos vizzel gyöngéden lemossuk. A rovarpor egyszeri használatával természetesen nem lehet kipusztitani teljesen az elszaporodott paizstetveket, hanem az eljárást 10—12 napi időközökben néhányszor meg kell ismételnünk.

Rovarporozás helyett *szappanosnikotexes lével* is permetezhetünk. 10 liter vizben 10 dekagramm káliszappant oldunk fel s ehhez 50 gramm tömény nikotint (a Dohányjövedék legujabb készitménye) keverünk. A tömény nikotin igen erős méreg, azért a permetezésnél nagyon vigyázzunk, hogy arcunkra, kezünkre ne fröccsenjen belőle és permetezés közben be ne leheljük. (Kis mennyiségben gyógyszertárakban és drogériákban kapható.)

Szobanövényeink eltetvesedését *megelőzhetjük*, ha a növényeket hetenként egyszer 1 százalékos káliszappanos oldattal, puha ronggyal vagy szivaccsal lemossuk s néhány óra mulva tiszta állott vizzel lefecskendezzük.

Általában a növény elsenyvedésének s kártevői elszaporodásának legtöbbször a helytelen ápolás az oka. A száraz és meleg levegő igen ártalmas nekik, a gyakori öntözéstől pedig szárrothadást kaphatnak. Óvjuk szobanövényeinket az átmenet nélküli hőmérsékletváltozásoktól és a léghuzattól; ha szellőztetünk, vigyük át azokat más szobába. Azonkivül ügyeljünk arra, hogy szobanövényeinket, igényüknek megfelelően, napfényes, vagy árnyas helyen tartsuk.

Szalmakalap tisztitása, fehéritése

A *panamakalapot* szappanos lével megmossuk, aztán tiszta, langyos vizzel öblitjük, majd nedvesen átvasalva, árnyékban megszáritjuk. *Szalmakalap fehéritéséhez* citromot használunk. A kettévágott citromot kénporba mártjuk és a kalapot jól ledörzsöljük vele. (Egy kalaphoz 2—3 citrom szükséges.) Ledörzsölés után vizzel jól kimossuk és formára huzva, a napon száritjuk meg.

Kánya Terézia

Ételrecepek

Sóskaleves. Negyedkiló sóskát apróra vágva, világos rántásban megpárolunk, s vizzel felereszve, lassu tüznél megfőzzük. Tálalás előtt tejfőt és tojást keverünk el a tálban s a forró levest ráöntjük. Zsemlyekockákat piritunk hozzá.

Vagdalt borjuhus. 60 dekagramm borjuhust megdrálunk, s egy zsemlyét vizben áztatunk. A hust egy tojással, a zsemlyével és kevés sóval jól összegyurjuk, lepénykéket formálunk belőle, lisztbe mártjuk és forró zsirban kisütjük. Sütés után lábasba tesszük, kevés huslevest öntünk alá, fél órát pároljuk és citrommal izesitve asztalra adjuk.

Kuglóf. A kuglófhoz előkészitett anyagokat felmelegitjük. 4 dekagramm élesztőt beáztatunk, 14 deka vajat, 14 deka cukrot és 4 tojásságárját habosra keverünk, hozzátesszünk egy kilogramm lisztet, az élesztőt és ha jól kidolgoztuk, 5 dekagramm mazsolát. A formát zsirral kiveszünk, morzsával meghintjük, félig megtöltjük tésztával és ha megkelt, tetejét megkenve, egy óráig sütjük. Ebből az anyagból két nagy kuglófot lehet készitení.

A csehek kitiltották a magyar gyümölcsöt

Értesülésünk szerint a kormány engedélyt adott több országnak arra, hogy hazánkba almát szállitson. Az elmult hetekben *Olaszországból* 1, *Romániából* 6 és *Ausztriából* 25 vagon almát már be is hoztak. Ezzel a külföldi versennyel szemben a magyar termesztők, *akiknek maguknak is van még mintegy 30 vagon szép almájuk eladó*, abban biznak, hogy a közönség mégis szivesebben veszi a magyar almát a külföldinél.

Sulyos kellemetlenséggel fenyeget *a magyar gyümölcsnek Csehszlovákiából való kitiltása*. A prágai kormány ugyanis rendeletet adott ki, amelyben *növényegészségügyi okokból megtiltotta, hogy számos országból, köztük Magyarországból is, gyümölcsöt vigyenek be Csehszlovákia területére.* Csak a dió, a mandula, a mogyoró és a gesztenye kivétel, ami magyar vonatkozásban mitsem enyhit a tilalom sulyosságán. Reméljük azonban, hogy a csehek ezt a tilalmat sokáig fenntartani nem tudják és a magyar gyümölcs ismét eljut *legtermészetesebb és legnagyobb fogyasztópiacára: Csehországba.*

Olcsó kerités

HAIDEKKER-HUNGÁRIA
Kapható minden boltban.
Gyár: Budapest, VII., Kerepesi-ut 58/27.

HIREK

Móricz Pál halála

Nagy veszteség érte a magyar iró- és ujságirótársadalmat: egyik régi és jeles katonája: *Móricz Pál* dőlt ki az élők sorából. Az ujságiró kollégák mindegyikének „Paja bácsi" volt; önfeláldozásig menő kollegialitása, jóindulata, barátsága szerezte meg számára ezt a kitüntető bensőséges megszólitást. Március hó 30-án este 9 órakor az egyik budapesti klinikán adta át lelkét teremtőjének, hosszas szenvedés után. Nemcsak jeles ujságiró, hanem nagyon finom és szinestollu iró költözött el vele a másvilágra. Ujságirói pályáját *Hajdunánáson* kezdte, majd *Szegeden* folytatta. *Debrecenben* szerkesztője lett a *Debreceni Független Ujságnak.* Innen került *Budapestre*, ahol az *Egyetértés* belső munkatársa lett. Ujságirói munkásságának időrendben utolsó stációja a *Magyarság* volt, ahol jelentős poziciót töltött be és a *Vasárnap*, amelynek *Pásztortüz* rovatába évek óta irta halk és elmerengő cikkeit a magyar falusi élet szépségeiről és fájdalmairól... Mint *tartalékos honvédszázados* vett részt a világháboruban s a háboru után megirta az 1. honvédgyalogezred történetét. Ezenkivül számos érdekes karcolatot, jóizü történeteket irt a régi magyar világról. Irói munkásságának elismeréseképpen tagja volt a *Petőfi Társaságnak.* Temetése április hó elsején ment végbe a rákoskeresztúri temető halottasházából, igen nagy részvét mellett. A *Vasárnap* szerkesztősége koszorut helyezett pótolhatatlan munkatársa ravatalára és a végtisztességen képviseltette magát.

Tomcsányi Gyula kitüntetése. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére tomcsányi *Tomcsányi* Gyula dr. földmivelésügyi minisztériumi miniszteri tanácsosnak buzgó és eredményes szolgálatai elismeréséül a magyar érdemrend középkeresztjét adományozta.

Országos vásárok engedélyezése. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter megengedte, hogy *Érsekvadkert* község országos állat- és kirakodóvásárait ezentul állandóan január negyedik hétfőjén, április harmadik hétfőjén, julius utolsó hétfőjén és a szeptember 24-ét követő hétfői napon, ha pedig ezek a napok keresztény ünnepre esnének, az azt követő hétköznapon tartsa; *Hódmezővásárhely* törvényhatósági joggal felruházott város országos állat- és kirakóvásárait ezentul állandóan a január 2-át magában foglaló héten pénteken (állatvásár) és szombaton (kirakóvásár), továbbá a március 19-ét, Urnapját, julius 15-ét és október 16-át megelőző pénteken (állatvásár) és szombaton (kirakóvásár) tartsa. *Földes* község a minden év november havának második hetére eső szerdai napra engedélyezett országos állat- és kirakóvásárát ezentul minden év október havának utolsó szerdáján, vagy ha ez a nap keresztény ünnepnapra esne, a reá következő hétköznapon tartsa.

Vass Elek miniszteri tanácsos. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére vitéz *Vass* Elek dr. miniszteri tanácsosi cimmel és jelleggel felruházott osztálytanácsost, a telepitési osztály vezetőjét, *miniszteri tanácsossá nevezte ki.*

Meghalt az 1919-es ellenforradalom hőse. Március 26-án nagy részvét mellett temették el a farkasréti temetőben *Horváth* Viktor ny. honvédszázadost, az ellenforradalom egyik hősét. Az 55 esztendős korában elhunyt százados volt az, *aki 1919-ben megszervezte az első, az egész országra kiterjedő ellenforradalmat, amely azonban árulás következtében meghiusult. Kun* Béláék erre letartóztatták *Horváth* Viktort és olyan kinzásoknak vetették alá, hogy összetört tagokkal, eszméletlen állapotban a rabkórházba kellett szállitani. Amikor ott magához tért, az orvosok közölték vele, hogy halálra itélték és amint eszméletét visszanyeri — igy szólt a tanácskormány rendelete — azonnal ki kell végezni. *Horváth Viktor hosszu ideig szimulálta ezután az eszméletlenséget és ezzel a trükkel menekült meg a haláltól.*

A magyar jeles és a cseh elégséges. A pozsonyi *Magyar Népszavában* olvassuk, hogy a *somorjai* polgári iskolai igazgató azt mondta a fiuknak, amikor az osztályban az egyik tanárt helyettesitette, hogy minek járnak magyar iskolába; a szlovák iskolában megbukhatnak, mégis többet ér a bizonyitványuk, mintha tiszta jeleset mutatnak a magyar iskolából. Ez most, a dicső cseh elnyomatás alatt valóban igaz is, mert másként nem lehetne polgári iskolai igazgató az olyan világbölcséből, aki ilyen fejetetejére állitott ostobaságot hirdet. Mi azonban azt mondjuk a somorjai magyar fiuknak, hogy csak végezzék el a magyar iskolát, ha elégséges eredménnyel is, mert eljön az idő nemsokára, amikor ilyen cseh urakat még horoggal sem foghatunk azon a tájon. Visszaszivárognak a trombitás házájukba s az állásokat és hivatalokat a magyar iskolát végzett ifjuság fogja betölteni, mint eddig is. Ezer éven át...

—

Méhészeti tanfolyamok Gödöllőn

A földmivelésügyi miniszter a gyakorlati méhészeti ismeretek elterjesztése céljából *Gödöllőn*, férfiak részére junius hó 2—19-ig és junius hó 30-tól julius hó 17-ig, a nők részére julius hó 20-tól augusztus hó 6-ig egy-egy 18 napos, a haladók részére pedig junius 22—23-ig és junius 26—27-ig egy-egy kétnapos méhészeti tanfolyamot tart. Részletes felvilágositással a méhészeti gazdaság (Gödöllő) szolgál.

—

„A községfejlesztés jelentősége és akadályai" cimmel tartotta meg az elmult héten az *Országos Jegyzőegyesület* első vitaestjét Budapesten, a Faluszövetség székházában. A vitaest elnöki tisztét *Koncz* János dr. töltötte be, előadója *Förhéncz* Sándor dr. volt, aki az alapfogalmak tisztázása után ismertette a falu szellemi és anyagi fejlesztésének elméleti és gyakorlati szempontjait, a falu kulturális, kényelmi, egészségügyi, gazdasági fejlesztésének fogalomkörét. Ismertette azután a falufejlesztés személyi és tárgyi, alaki és anyagi akadályait. A nagy tetszéssel fogadott előadást vita követte, melyben *Tárkányi* János, *Patacsy* Dénes, *Schandl* Károly dr., *Meskó* Rudolf, *Brogli* József, *Hertelendy* Miklós, *Turák* István, vitéz *Nagy* Iván dr., *Alsó* László dr. és *Tass* Árpád vettek részt. A vitaest *Koncz* János dr. elnök zárószavaival ért véget.

Szegeden él egy 114 éves asszony. Szegeden most fejezték be a 90. életévüket betöltött emberek összeirását. Ebből kiderült, hogy *Magyarország legidősebb asszonya Szegeden él. Tandari* Józsefné szül. *Szalai* Rozália az okmányok bizonysága szerint ugyanis *1822-ben született, tehát 114 éves.* Az öregasszony Szeged-Királyhalmán lakik 82 éves fiával és egész sereg unokával. Tandari Józsefnén kivül még két 100 éven felüli asszony él Szegeden, az egyik 106, a másik 104 éves.

Uj találmány a szigony „kilövésére"

Egy angol tengerész olyan fegyvert szerkesztett, amely alkalmas a nagy halaknak szigonnyal való elejtésére. Képünk a régi és az uj rendszert mutatja be.

A hit dala

Nem! nem! nem! nem! nem vagyunk [mi szolgák!
Bátorság a harci jelszavunk!
Fel! fel! fel! fel! feléledt reménnyel
Szent célokért bátran harcolunk.
Nem! nem! nem! nem! nem omolhat [össze
A lelkünkben egy egész világ!
Kell! kell! kell! kell büntetésnek [lenni...
A bün fölött győz az igazság!

Sas! sas! sas! sas! sasmadárnak [röpte,
Hir s dicsőség: ez tetszik nekünk.
Kék, kék, kék ég szabad királyáról
Vettük büszkén hordozott nevünk.
Fel! fel! fel! fel! a magasba szállni!
S lehozni a melengető fényt!
Mert: kell! kell! kell!... Milliók [szivébe
Be kell vinni a hitet s reményt!

CSIZMADIA SÁNDOR
(Komádi)

Nemzetközi autókiállitás a fővárosban. Március 25-én délelőtt nyitotta meg *József* főherceg a fővárosban, az Iparcsarnok mögötti pavillonban a *IX. nemzetközi automobil-, motorkerékpár- és motorcsónakkiállitást.* A kiállitáson megjelent nagyszámu előkelőségek azután megtekintették a pompás izléssel összeállitott kiállitást, amelyen az összes számottevő automobilgyártmányok képviselve vannak.

Lezuhant egy repülőgép a mexikói vulkánok fölött. A mexikói légiforgalmi társaság egyik repülőgépe, amelyen német kiránduló társaság utazott, a *Popocatepetl* és *Ixtaccihuatl* tüzhányó hegyóriások között lezuhant. A repülőgép tizennégy utasa szénné égett. Köztük *Schaumburg-Lippe* Adolf herceg és felesége, valamint *Rohonczy* Elemér dr., ismert budapesti sporttitkár is. A fiatalember elutazása előtt nagy kártyacsatát vivott egy mágnással, akitől két hét alatt 30.000 pengőt nyert. Utána elutazott Budapestről, hogy a luxusutazásban részt vegyen. Az utazási jegy háromezer pengőbe került s a tura nyolc hétig tartott volna. A borzalmas szerencsétlenség világszerte nagy részvétet keltett.

Példátlan botrány az ügetőversenyen. Március 27-én olyan botrány játszódott le a budapesti ügetőpályán, aminőre eddig példa nem akadt. A turf látogatóin tömegdüh tört ki s a felháborodott emberek törtek, zuztak és romboltak, ugyhogy háromszoros rendőri kirendeltség sem tudta a rendet helyreállitani s végül is a lovasrendőrség rohama fékezte meg a sokaságot. A sajnálatos eseményeknek az volt az oka, hogy az indulásnál két favorit ló, *Árvalegény és Szoknyahős* lemaradt, sőt az ellenkező irányba száguldott s a versenyt a *Mátka* nevü ló nyerte meg. A két előbbi lovat fogadó emberek erre a verseny megsemmisitését követelték, de az nem történt meg. Erre a pályára rohantak s törni, zuzni, rombolni kezdtek. Épületes mese lehetne, ha nem szomoru korkép volna a kifutó fiuról, a dobozkészitőről, a nőifodrászról, aki a lóversenyen akar boldogulni... Egyébként egy csomó rendbontót letartóztattak.

A büntetés utóléri a bünöst. A szekszárdi ügyészség büntető eljárást inditott *Lénárd* Lajosné nagykónyi lakos ellen, aki férjének aggkori elmegyengeségben szenvedő édesanyját évek óta az istállóban, lelakatolt ketrecben tartotta, ahol az öregasszony szörnyü viszonyok között sinylődött. *Lénárd Lajosné nem várta meg az eljárás befejezését, marólugot ivott és oly sulyos belső sérüléseket szenvedett, hogy a szekszárdi kórházban 24 órai kinlódás után meghalt.*

Üvölt a szél...

Üvölt a szél, kergeti a felleget...
Kis szobánkba üldögélek Teveled.
Összebujva nézünk ki az ablakon
És a szived dobogását hallgatom.

Üvölt a szél, de nem árthat [minekünk.
Ezer ördög sem bir el most mivelünk.
Hiába is zörgeti az ablakom...
Kinevetjük! — ugy-e kicsi [Angyalom?!

BÁLINT JÁNOS
(Érsekcsanád)

Pásztortüz

Hej, vitéz és nemzetes Darvay kapitány uram s daliás Radetzky-huszárok, sorakozó! Jön a másik kapitány ur, a ti megéneklőtök.

S Almássy Pál, Csernovits Péter, Puky Miklós, Recski Bandi, Kóji Komáromiak, Ibrányi Ferkó és Dobozyak huzassatok tust a Dajna-Balog Bandi bandájával s ti, Fráterek, Baranyaiak, Ujfalussyak is vigadjatok, megérkezik a mulatozástok krónikása: a Móricz Palya.

És törzsdereku hortobágyi gulyások, erősmellü csikósok, Hüse János számadó, Görbenyaku Hatvani birkainspektor uram, ne légyen most versengés és harag köztetek.

Debreceni diákok, szóljon a kántus, üssétek össze az „orrost" és habozzék a sesztakerti. Nótárius Bekk Pista, te meg jegyezd be az anyakönyvbe az elmulást. Nem, azt ird oda, hogy nem ment el...

S öreg Kustár István piarista, terjeszd 98 éves ruganyos karjaidat a koporsója fölé, mert téged is nagyon szeretett. Megörökitett a meleg lelkü, mindenkit megbecsülő, kemény hajdu.

S ti magyar legények és leányok, ifjak és öregek, falu tölgyei és rozsabokrai, hajoljatok ma össze es gondoljatok reá, aki a „Vasárnap"-ban oly soká élesztette a pásztortüzet.

S akinek emlékére még egyszer fellobbantottuk...

Mézes János

Senkisem vonhatja kétségbe, hogy a m. kir. osztálysorsjáték nem szükséges intézmény, mikor legutóbb is olyan sokan lettek vagyonos emberek egy osztálysorsjegy által. Kétségtelen, hogy több mint 7 millió pengő készpénz jutott rövid idő alatt a társadalom különböző embereinek. Ennek kihatása elmaradhatatlan. *Az uj sorsjáték április 17-én kezdődik.* Mindenki igyekezzék minél előbb magának legalább egy sorsjegyszámot biztositani akármelyik főárusitónál.

REJTVÉNYEK

1. Rejtett nevek.

1. A juh egyre béget.
2. Elbüvöl gyöngyeivel.
3. A karó nagyon magas.
4. A kardom berozsdásodott.
5. Mit himez ő?
6. Itten Gergely járt.

E mondatokban egy-egy földrajzi fogalom van elrejtve.

(Beküldte ifj. Szita Mihály Gyomamezőről).

2. Szórejtvény.

nem kicsi	nem jobb	betegség	jele	S

(Beküldte Molnár Sándor Tarról).

3. Szórejtvény.

Közlekedési eszköz (v=j)
H

(Beküldte ifj. Józsa Lajosné Tiszaderzsről).

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tiz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 11-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Balkán-kérdés.** 2. Szórejtvény: **Kárpitos.** 3. Szórejtvény: **Leadóállomás.**

Megfejtették: Tarcsay Ica, Vezér Emil, ifj. Szita Mihály, Szokolay Imre, Vargha Márton, Szekeres Dezső, Sajó Márton, Günther Ferenc, Jósvai János, Kalapos András, Kardos Irénke, Nagy Gábor, Balla Boriska, Szücs Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: **Tarcsay Ica** *(Lakytelek)* és **Nagy Gábor** *(Kenyérmező).*

A 12-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

TANÁCSADÓ

Kérjük azokat az igen tisztelt olvasóinkat, akiknek sürgős válaszra van szükségük: mellékeljenek levelükhöz 30 filléres válaszbélyeget, hogy levélben adhassuk meg az utbaigazitást. Természetesen azok is kapnak választ, akik nem küldenek bélyeget, de ebben az esetben hosszabb ideig várniok kell, amig a lap hasábjain a válasz megjelenhet.

Kérdés: *Apám egyetlen fia vagyok. Apám másodszor is megnősült és 16 hold földjéből 3 holdat már a második asszonyra iratott. Ha apám elhal, a második asszonyt illeti-e az egész földnek a haszonélvezete? Ráhagyhatja-e az egész ingatlant, vagy csak a felét? Apámnak volt hat hold ági (ősi) vagyona. Ezt a hat hold földet kicserélte. Ági vagyonnak tekinthető-e ez? (V. F., Orosháza.)* — **Felelet:** A második asszonyt csak a vagyon felének haszonélvezete illeti meg abban az esetben, ha a férj nem végrendelkezik. Az apa végrendeletileg nem hagyhatja az egész vagyont az asszonyra, mert a gyermekeknek járó kötelesrészt ki kell adni. A kötelesrész jelen esetben az apa nevén álló vagyon fele. A kicserélt föld ági vagyonnak tekintendő.

Kérdés: *1921. évi menyasszonyi hozománynak mennyi most az értéke pengőben? (Cs. F., Szentantalfa.)* — **Felelet:** Összegszerüleg meg nem mondhatjuk, mert ez a kérdés nincsen szabályozva. A biróság azonban az ilyen családi vonatkozásu tartozásokat a közrejátszó körülmények alapos elbirálása alapján csaknem teljes mértékben, százszázalékosan valorizálni szokta. Ezt csak békés egyességgel, vagy birói uton lehet elintézni.

Kérdés: 1. *Körte és barackfáim tavasszal szépen virágzanak, de kevés termést hoznak. Mi ennek az oka?* 2. *Ugyancsak az egyik körtefám tavasszal teli szokott lenni apró petékkel, mit csináljak vele? (S. I., Mezőkövesd).* — **Felelet:** 1. A virágok pusztulását monilia okozza. Ennek megszüntetésére az elszáradt virágokat és ágvégeket, télire is a fán maradt levélcsomókat, gyümölcsmumiákat el kell égetni. 2. A faágakon mutatkozó petékből hernyók kelnek ki, melyeket közvetlenül a virágzás után arzénes bordói lével (100 liter 1 százalékos bordói léhez ¼—½ kg arzéntartalmu port téve) kell megölni. Ezt a permetezést jó lesz kétszer-háromszor 10 naponként megismételni.

Kérdés: *Van egy házam, amelynek haszonélvezete az örökhagyó második feleségét illeti meg. A ház után járó adókat nem fizeti meg és ennek következtében 100 P adóhátralékot, az örökösök megkérdezése nélkül, a kincstár javára bekebeleztek. Mit tehetek ez ellen? (B. I., Réti-tanya).* — **Felelet:** A kincstár az adóhátralékot a tulajdonos megkérdezése nélkül, sőt tiltakozása ellenére is, bekebeleztetheti, azonban az örökösök a haszonélvezőt kötelezhetik, hogy az adókat rendezze, mert a ház után járó adóterheket és a ház tatarozásának költségeit ő tartozik viselni. Ha békés uton nem tudnak megegyezni, akkor végrehajtást is kérhetnek a haszonélvezetre és a befolyt összegből, a biróság végzése szerint, a terheket rendezhetik.

Kérdés: *Leányom után 16 éves koráig nevelési járulékot kapok a városi házi pénztártól. Leányom azonban testi hibában szenved és még a könnyü munkát sem tudja ugy elvégezni, mint egy egészséges. Kaphatnám-e utána a nevelési járulékot nagykoruságáig és hogyan? (R. Gy.-né, Zalagyömrő).* — **Felelet:** A levélben megjelölt indokokra hivatkozva, forduljon kérvénnyel oda, ahonnan eddig is kiutalták a nevelési járulékot és kérje, hogy azt a leány 24 éves koráig folyósitsák. Ha kérését a megejtett vizsgálat alapján indokoltnak tartják, minden valószinüség szerint, nem fogják elutasitani.

Kérdés: *Szomszédomnak 1927-ben 2 mm buzát adtam kamatra, 1930-ig fizette a kamatot, azóta azonban nem. Vagyona védettség alatt áll. Követelhetem-e a tőkét és a kamatokat, vagy nem? (Z. J., Kisnána).* — **Felelet:** Ha az adós ingatlanán lévő terhek a kataszteri tiszta jövedelem 40-szeresét meg nem haladják, akkor a rendeletben előirt feltételek mellett követelheti a törlesztést.

Kérdés: 1. *Uj ház után adómentesség iránt kérvényt nyujtottam be 1931-ben. Eddig még semmi választ nem kaptam. Mit tegyek, hogy a kedvezményt megkapjam és mennyi pénzt takaritok meg, ha a mentességet megadják?* 2. *Szomszédom földjének szélére fákat ültetett, ami nekem nagy kárt okoz. Mit tehetek ellene? (4302. sz. előfizető).* — **Felelet:** 1. Sürgesse meg kérvényének elintézését. A mentesség a körülményektől függően általában 10—15 évre szól és ebben az esetben az állami házadó fizetése alól mentesül csupán, a községi pótadó fizetése alól nem. 2. Felszólithatja szomszédját, hogy az áthajló ágakat vágja. Ha ezt felszólitása ellenére sem teszi meg, akkor Ön levághatja és magának megtarthatja az áthajló ágakat.

Kérdés: *Hol és mennyiért kapható a „pettendi aranyözön“ elnevezésü tengeri? (B. A., Csanádapáca).* — **Felelet:** Mecsér András gazdaságában, Pettend (Fejérmegye). Ára a tengeri piaci árának másfélszerese, azaz 50 százalékos felárral vásárolható.

Kérdés: *Szőlőt szeretnék telepiteni laza barna talajban, amelynek alja 60 cm mélyen iszapos, agyagos homok. Milyen fajok diszlenének benne legjobban? (S. B., Törökszentmiklós).* — **Felelet:** Olaszrizling, Leányka, Ezerjó fajtákat ajánljuk.

Kérdés: *Hogyan kell védekezni az almamoly ellen? (Sz. A., Dorozsma).* — **Felelet:** Kérdésére „Az almamoly“ cimü cikkünk, mely mai számunkban megjelent, részletes választ ad. Kisérje figyelemmel gazdasági rovatunkat.

Kérdés: 1. *Szalmakasban lévő méhcsaládjaimat kaptárba akarom átköltöztetni. Mikor van ennek a legjobb ideje, főhordás előtt, vagy után?* 2. *Mürajt mikor jobb késziteni, főhordás előtt, közben, vagy után? (K. L., Sárbogárd).* — **Felelet:** 1. Főhordás alatt nem szabad háborgatni a családokat. Ezért a kaptárba való áttelepitést a főhordás előtt, a mürajkészitést pedig a főhordás után kell eszközölni.

Kérdés: *Hol lehet borkövet értékesiteni? (Sz. S., Devecser).* — **Felelet:** A borkövet a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, Alkotmány-u. 29.) szokta megvenni. Ára évről-évre és a minőség szerint változó, tessék egy levelezőlapon ott érdeklődni.

Hegedű — Harmonika — Rádió és az összes hangszerekről árjegyzéket ingyen küld
MOGYORÓSSY
hangszermester
Budapest, Rákóczi-ut 71

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Gy. I. M—ly. Hálásan köszönjük a szives figyelmet, az *igaz érzést* hasonlóval viszonozzuk. — **Ifj. B. K., Nagyrákos.** Verseiből közlünk. — **A. P. K.** Az elbeszélés beérkezett, még nem tudtunk foglalkozni vele. A másik-fajta küldemény lapunk mai száma közli. — **Remény.** Versét a közlendők közé soroltuk. — **F. J., Tököl.** A „Dunapartján“ cimüt közölni fogjuk. — **B. J., Érsekcsanád.** Köszönjük a hiradást, de azt hisszük, mire ez a számunk megjelenik, az esetre már világosság derült. — **Ifj. B. J., Csengőd.** Az a véleményünk: ne fecsérelje az időt erre! Foglalkozzék valami más, hasznosabb dologgal. De valahogy azt ne higyje, hogy ez katasztrófa! Dehogy! — **T. B. S., Zalaszabar.** „Mikor az esthomály“ cimüt a közlendők sorába iktattuk. — **Fogyasztási és Értékesitési Szövetkezet, Tápé.** Az akció hirét a Duna-tiszaközi Mezőgazdasági Kamarától (Kecskemét) vettük.

Arany- és ezüstpénzek ára

1936 április hó 1-én.

Ezüstpénzek: 1 drb egykoronás 38 fillér; kétkoronás 76 fillér; ötkoronás 1 pengő 90 fillér; régi egyforintos 1 pengő 2 fillér.

14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 20 fillér.

Szinarany kilogrammja 5760 pengő.

Szinezüst kilogrammja 95 pengő.

A CELLA

KIS REGÉNY — ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ

I. FEJEZET.

Az esti őrjárat.

Felhőtlen, sötét, késő őszi este volt, amikor Billings rendőrőrmester, Swinwood angol városka rendőrhatóságának vezetője, mély sóhajtással nekivágott a szokásos napi cirkálókörutjának. Nem volt valami örvendetes érzés otthagyni a barátságos őrszobát, — ahol lobogott a tüz a kandallóban, néhány kitünő és izgalmas detektivregény felvágatlanul pihent a szekrény tetején, az illatos, fekete dohánylevelekkel töltött dohányzacskó meg a finom pálinkásüveg mellett, — s egyszerüen kisétálni a vaksötét, veszedelmekkel teli éjszakába. Billings őrmester azonban a hüséges kötelességteljesités embere volt és egy másodpercre sem jutott eszébe, hogy elmulassza az őrjáratot.

Lassan végigment a kisváros főutcáján s elgondolkozva állt meg a Templom-tér mellett. Itt volt általában az őrhelye az ilyen esti órákban, amikor különösen éber szemmel vigyázott Swinwood közbiztonságára és az ott lakó polgárság zavartalan békességére és nyugalmára.

Hej, . . . nem igy képzelte ezt Billings őrmester, amikor a fővárosban, közel másfél évtizeddel ezelőtt, a büszke angol rendőrség szolgálatába lépett. Ötévi városi szolgálat után ide helyezték Swinwoodba, a kisvárosba s azóta itt szürkül és porosodik . . . Mi tagadás, a rendőrőrmester nagyratörő vágyaival sehogysem állott arányban az az egyhangu, tompa eseménytelenség, amellyel ez a Londontól mintegy hatvan mértföldnyire unatkozó kisváros tetszelgett magának. Hideg, novemberi eső permetezett, ami rá szokott feküdni az ember idegeire is és a csatakos ut csak arra jó, hogy szegény Billings őrmesternek beáztassa a cipőit. Hiszen csend van mindenütt, rettentő ünnepi csend. Teremtett emberi lélek ugysem mozdul ki ilyenkor hazulról. Egy-egy kutyaugatás, majd egy nagyobb szélroham, mely tüszurásszerüen csapkodja arcába az esőt; ez minden, ami változatosságot visz a szegény kisvárosi angol rendőr lassantelő őrszolgálatának egyhanguságába.

A szél most egy halkjárásu gépkocsi elégedett, duruzsoló zugását sodorja feléje. Gondolkozni sem érdemes felőle, ugyis tudja a rendőrőrmester, hogy a fiatal Harley Hapgood érkezik Londonból, mert szombat este van s a vasárnapot itt tölti apjánál, annál a vén zsugorinál. Minden szombat este szinte percnyi pontossággal jön meg. Valóban, ez a fiatal Hapgood Buick-kocsiján. Amint Harley Hapgood a rendőrőrmester közelébe ért, lelassitotta a gépet és vidám bizalmaskodással jóéjszakát kivánt:

— Nyugodalmas jóéjszakát, Mr. Hapgood! — köszönt vissza barátságosan Billings őrmester s az autó után nézett, amely csakhamar befordult a következő sarkon. Máskor is ugyanigy köszöntötte őt a fiatalember, a gép halk zugása is ugyanaz volt . . . mégis volt valami furcsa most, ebben a találkozásban!

Billings szorosabbra rántotta a deréksziját. Elégedett volt önmagával, hogy cirkálókörutra indult, mert hirtelen ugy érezte, ezen az éjszakán történni fog valami. Általában azt tartotta, hogy ilyen időben még akkor is az utcán volna a helye, ha szabadnapos lenne, mert tapasztalatai szerint minden gazságot ilyenkor szoktak elkövetni, a késő alkonyati órákban. Ámbár Swinwood község, amelynek közbiztonsági feladatai az ő vállaira nehezültek, határozottan kivétel volt e tekintetben.

Megnézte az óráját. Pontosan hét óra volt. Utcai világitásnak se hire, se hamva. Óvatosan lépkedett előre a csatakos uton. Ez volt talán az egyetlen gyenge oldala: átázott cipőkkel róni az utat. A toronyóra akkor kongatta el a hetet. Ujra elővette az óráját. Nála már elmult két perccel. Bizonyára a toronyóra késik, de hát Swinwoodban ez se nagy baj.

Most lassan visszafordult portyázó körutján. Egyszerre csak felkapta a fejét. Zajt hallott, lábdobogást, mintha valaki feléje rohanna. Ez már nagy szó, mert Swinwoodban nem szoktak rohanni az emberek. A rendőrőrmester megtorpant, dermedten figyelni kezdett, minden idegével.

Mingyárt utána a nevét kiáltotta valaki:

— Őrmester ur! Billings őrmester ur!

— Halló! — szólt vissza a hang irányába és felgyujtotta zseblámpáját:

— Ki az? Csak nem Hapgood ur? Ejnye már no! Mi történt?

A rendőrőrmester hangja remegett a megsejtett esemény lázától.

(Folytatjuk.)

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron
Szigeti Nándor és Fia
ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

Virágos kertemben...

Virágos kertemben
Csattog a csalogány;
Gondolsz-e még reám
Te kis barna kislány?
Tartod-e még szavad,
Forró esküvésed,
Hogy a szüret után
Én leszek a férjed?

Hullik a falevél...
Elmult már a szüret.
Csalfa barna kislány:
Hazug esküvésed.
Nem hiszek már neked,
Hiába is mondod,
Nem leszek én sok
A te boldog párod.

OPAUSZKYNÉ M. ANNA
(Kondoros)

Az életem eredménye

Az életem eredménye
Nem méltó az irigylésre.
De nem is ér két vasat se,
A legjobb testvérek közt se!

BODNÁR BERTALAN
(Budapest)

Nem tudok én...

Nem tudok én már kacagni, nevetni,
Mert nem hagyják azt a kislányt [szeretni.
Őnélküle pedig hiába életem,
Nélküle az élet sem kell én nekem.

Azt mondják a kedves atyámfiai,
Nem való ily szegény leányt szeretni.
Kaphatok én gazdagabbat, nem egyet,
Gazdagabbat — tudom én — de nem [szebbet!

Nem kell nékem, legyen bár a Dárius.
Tiszta sziv kell én nékem csak, nem [a juss.
Azt a kislányt bármily szegény, [szeretem,
S ha gazdag nem, de — boldog lesz [életem.

Ifj. HORVÁTH GYÖRGY
(Nagybátony.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak március hó 31-én.

GABONATŐZSDE.

Készárupiac. *Buza:* tiszai 77 kg 16.70—17, 78 kg 16.85—17.15, 79 kg 17—17.30, 80 kg 17.20—17.50, felsőtiszai 77 kg 16.40—16.55, 78 kg 16.55—16.70, 79 kg 16.70—16.85, 80 kg 16.85—17, duna-tiszai 77 kg 16.15—16.40, 78 kg 16.35—16.55, 79 kg 16.50—16.70, 80 kg 16.65—16.85, fejérmegyei, dunántuli 77 kg 16.20—16.40, 78 kg 16.40—16.55, 79 kg 16.55—16.70, 80 kg 16.70—16.85.

Pestvidéki rozs 14.40—14.50, egyéb 14.50—14.60; *sörárpa* I. 19—20, II. 17.25—18, III. 16.25—17; *takarmányárpa* I. 15—15.75, II. 14.50—14.80; *zab* I. 15.80—16.10, II. 15.70—14.80; *tengeri* 12.90—13.05; *buzakorpa* 12.45—12.60; *8-as liszt* 14.35—14.50 pengő mm-ja.

Határidőpiac. *Buza* májusra: 16.21—16.22. *Rozs* májusra: 14.05—14.10. *Tengeri* májusra: 13.22—13.24, juliusra 13.70—13.72 pengő mm-ja.

Vetőmag. *(Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Répamagból* megbizható tételek csak korlátolt mennyiségben állnak rendelkezésre. *Lóheremag* és *lucernamag* iránt a belföld részéről aránylag élénk érdeklődés mutatkozik, a kivitel teljes hiánya folytán a piac további lanyhulása következett be. *Tavaszi bükkönyből* nagyobb készletek állnak rendelkezésre. A kereslet csökkenőben van. *Muharmag* és *kölesek* ára jól tartott. Néhány pengővel megszilárdult a *fehér napraforgómag*, melyből nagyobb mennyiségek kivitele után csak egész csekély készletek állnak rendelkezésre. *A Budapesti Áru- és Értéktőzsde jegyzései nyersáruért 100 kg-ként budapesti paritásban:* köles, fehér 21—24, vörös 19—21, vegyes 18—19; napraforgó, vegyes 17—18; lucernamag 120—130; muharmag 30—32; tavaszibükköny 28—30; csillagfürt 11.50—12.25; ólomzárolt lucerna 165—175; ólomzárolt lóhere 160—175; tökmag, nagy 38—39, kis 30—31, mák (kék) 80—83; Viktóriaborsó 17.50—19.50; expressz-borsó 17.50—20; lencse, nagy 40—45, közép 33—36; babok: dunai szokvány 26—27, dunántuli szokvány 26—27, felsőm. szokvány 25—26, gömbölyü fürj 38—40, hosszu 38—39 pengő mm-ja.

Abraktakarmány. Árpakorpa 13, borsóhéj 13, borsókorpa 13, buzakonkoly 12.50, buzakorpa 12.75, buzatakarmányliszt 14.50, kókuszdiópogácsa 14, konkolydara 12.75, lenmagpogácsa 15.75, napraforgópogácsa 15, száritott répaszelet 12, repcepogácsa 11.50, rozskonkoly 12, rozskorpa 12.75, melász 9.75, rozstakarmányliszt 14.50 halliszt 33, tökmagpogácsa 16.74 pengő mm-ja.

Takarmány. Réti széna, II. 6.50—8, III. 5.60—6, sarjuszéna 9.50, muharszéna 9.50, alomszalma I. 3.80—4.20 pengő mm-ja.

Cirokszakál. Uradalmi prima takaró szalma 31—32.50, kistermelői prima takaró szalma 29—31, bélés szalma átlagárban 17—19. *Cirokmag* 12 pengő mm-ja.

Tenyészmarhák és jármosökrök. I. belföldi jármosökrök (tarka) és beállitani való tinók 48—52, I. belföldi jármosökrök (fehér) 46—50, másfél éves tinók 45—49, másfél éves üszők 45—49, fiatal, friss fejős tehén 60—65 fillér kg-ja élősulyban.

Borju. I. 81—87, kivételes 92, II. 70—80, III. 50—69 fillér kg-ja élősulyban.

Vágómarha. Bika, magyar II. 46—56, bika, tarka I. 63—64, II. 50—62, III. 46—48, ökör, magyar I. 60, II. 45—57, III. 25—28, ökör, tarka, I. 65, II. 44—60, III. 35, tehén, magyar, II. 55. III. 28, tehén, tarka, I. 59—66, kivételesen 72, II. 41—58, III. 26—38, növendék (éves) 32—65 fillér kg-ja élősulyban.

Sertésvásár. Prima uradalmi nehéz sertés páronként 340 kg-on felül 104—106, szedett közép 96—104, silány 76—86, angol sonkasüldő I. 100—102, II. 90—96 fillér kg-ja élősulyban.

Ló. Könnyebb kocsiló (hintós és jukker, stb.) 500, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 350—550, igás kocsiló (könnyü nyugati fajta) 200—370, alárendelt 37—200, vágó 27—220 pengő drb-ja.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürük, darabonként 50 kg sulyban 48—54 fillér kg-ként, gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 28, lefölözött tej 8, tejszin 200, tejfel 100—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 280—340, tehénturó 60—80, juhsajt 200—240, trappista 180—260, emmentáli 280—360 fillér kg-ja.

Baromfi és tojás. *Élőbaromfi:* Tyuk 2.20—4, csirke, ujdonság 2—3, csirke, sütni való 2.20—3.50, kappan 4—5 pengő drb-ja. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.60—1.80, csirke, sütni való 3—4, kappan 2—2.40, ruca, hizott 2—2.40, lud, hizott 2—2.40, pulyka, hizott 1.80—2.20, libamáj, nagy 8—16, libamáj, kicsi 4—10 pengő kilogrammonként. Teatojás 7—8, főzőtojás és apró 5.4—7 fillér drb-ja.

Zsir és zsirszalonna. Szalonna, olvasztani való 1.40—1.64, sózott, kenyér 1.52—1.80, füstölt 1.70—2, háj 1.60—1.76, tepertő, zsiros 1.40—2, sertészsir, helybeli 1.52—1.76 pengő kg-ja.

Halpiac. Ponty, élő, nagyság szerint 1.80—2.20, harcsa 3.40—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 2—2.20, gerinc 3.50—4, lapocka 1.20—1.60, többi része 0.50—0.80, őz, gerinc 4.50—5, comb 2.40—3, többi része 0.40—0.80 pengő kg-ja.

Füszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4, félédes 2.80—3.20, rózsa 1.80—2.60, mák, kék 1—1.20, pergetett méz 1.60—1.80, háziszappan, szin 1—1.20, közönséges 0.80—0.90 pengő kg-ja.

Zöldség. Sárgarépa 16—20, petrezselyem 16—20, zeller 24—30, kalarábé 20—32, karfiol, külföldi, tisztitott 100—140, vöröshagyma, makói 18—22, közönséges 14—18, fokhagyma 100—130, cékla 24—34, fejeskáposzta 44—60, savanyitott káposzta 32—40, kelkáposzta 50—64, vöröskáposzta 60—70, fejessaláta 6—36, torma 120—160, burgonya, fojtott 20—46, Gülbaba 28—32, őszi rózsa 18—24, nyári rózsa 26—30, Ella 12—14, kifli 26—32, tömör csiperkegomba 200—320, száritott gomba 800—1200, spárga, ujdonság 160—450, sóska 50—120, paraj, tisztitott 24—60 fillér kg-ja. Hónaposretek csomónként 12—50 fillér.

Gyümölcs. Alma, nemes 2—2.60, kötözött szőlő 2—2.80, dió, keményhéju 3.80—4, dióbél 3.80—4, mogyoróbél 3.40—4, mandula, keményhéju 0.60—0.80, héjazott mandula 3.60—5.60, gesztenye, olasz 76—5.60 fillér kg-ja.

Bor- és szeszpiac. A lanyhaság tovább tart, anélkül, hogy a kereskedelem, különösen a nagyobb uradalmak részéről piacra kerülő árut fel tudná venni. Az árak kistermelőknél 2—2.20, uradalmaknál 2.20—2.60 pengő között mozognak hektoliterfokonként, fejtve, az utóbbi ab állomás. Az exporttevékenység változatlanul csekély és a német piacot kivéve alig számottevő. A *szeszüzlet* csendes. Az árak változatlanok. A *gyümölcspálinkaüzletben* élénk kinálat uralkodott és a gyér vételkedv folytán az árak olcsóbbodtak. *Törkölypálinka* 3.10—3.20, *meggy, seprőpálinka* 3.20—3.25, *kék szilvórium* 5.50, *ó-kék* 6.30 pengő, *borpárlat* 3.80—3.90 pengő 10.000 literfokonként, III. táblázat szerint, plusz 3 százalék forgalmi adó.

Fapiac. A *tüzifapiac* forgalma megcsappant. Bükkhasáb 322—325, bükkdorong 270—273, cserhasáb 276—280, cserdorong 246—252, gyertyánhasáb 286—290, gyertyándorong 257—260, hántott fa 305—310 pengő vagononként budapesti paritásban. *Apritott fában* a verseny leszoritotta az árakat. Apritott bükk a kiskereskedőkkel való forgalomban 4.10—4.30, cserfa 3.80—4, vegyes, gyenge minőségü áru 3.70—3.80 pengő 100 kg-ként, házhoz szállitva. A *keményfapiacon* csak kis mennyiségekre akadnak vevők, főleg tölgyanyagban az üzlet szük keretek között mozog, gyenge a bognár fa és a donga forgalma is.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára március hó 31-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többe kerül száz darab:* Angol font 1665—1695; dollár 336.80—340.80; kanadai dollár 331—341; holland forint 228.90—230.90; német márka —; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Cseh korona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengye zloty 63.60—64.20; román leu 2.80—3; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

RÁDIÓMÜSOR

Budapest I.

VASÁRNAP, IV. 5.:

9.30: Hirek. **10: Református istentisztelet.** **11:** Római katolikus istentisztelet. **12.20:** Időjelzés, stb. **12.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. **13.40:** „Egészségügyi kalendárium". **14:** „Spanyol dalok". Hanglemezek. **15:** „Időszerü gazdasági tanácsadó". Székács Eelemér dr. előadása. **15.50:** Cigányzene. **16.15:** „A magyar gazdaasszony ősi birodalma". Hankó Béla dr. előadása. **16.40:** Dalkör. **17.20:** Közvetités Bécsből az osztrák—magyar országok közötti válogatott labdarugómérkőzésről. **18.20:** Rácz Aladár dr. cimbalmozik. **18.40:** „Két pillanatkép a pesti pincérről". Karinthy Frigyes csevegése. **19.10:** Szalonzene. **20:** Sporteredmények. **20.20:** Dajbukát Ilona és Bársony István előadóestje. **21.10:** A soproni Liszt Zeneegyesület Liszt-emlékhangversenyének közvetitése. **22.20:** Cigányzene. **23.15:** Cigányzene és jazz. **00.05:** Hirek.

Állandó közvetitések hétköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglemezek. **10.00:** Hirek. **10.20 és 10.45:** Két felolvasás. **11.10:** Vizjelzés. **12.00:** Harangszó, időjárásjelentés. **14.40:** Hirek, piaci árak. **16.45:** Időjelzés, hirek, időjárásjelentés.

HÉTFŐ, IV. 6.:

12.05: Révész László zongorázik. **12.50:** M. Nedelkovits Anna énekel. **13.30:** Katonazene. **16.15:** Diákfélóra. **17:** „Egy tőzsde a XVI. században". Lederer Emma dr. előadása. **17.30:** Szedő Miklós dr. magyar nótákat énekel. **18.40:** „Amerikai magyarok". Pohl Sándor előadása. **19:** Hanglemezek **20.10:** „Himfy dalai". Vigjáték 3 felvonásban, egy előjátékkal. Irta: Berczik Árpád. **21.50:** Németnyelvü előadás. **22.30:** Hangverseny.

KEDD, IV. 7.:

12.05: Fuvószenekar. **13.30:** Maróthy-Szánthó Erzsébet és Lux József énekel. **16.10:** „Asszonyok tanácsadója". **17:** „Népegészségügyi kiállitás Hódmezővásárhelyen". Szentkirályi Zsigmond dr. előadása. **17.20:** Hanglemezek. **18:** „Zöldelő husvét". Natter-Nád Miksa előadása. **18.30:** Hermann Pál gordonkázik. **19.05:** Ady Endre verseiből ad elő Tasnády András. **19.25:** Kovács István zongorázik. **20:** „A világkereskedelem uj formái". Stark Sándor előadása. **20.30:** Szalonzene. **21.30:** Hirek, stb. **22.15:** Operaelőadás. **00.05:** Hirek.

SZERDA, IV. 8.:

12.05: Cigányzene. **13.30:** Hanglemezek. **16.15:** Diákfélóra. **17:** „Csevegés a csevegésről". Farkas Jenő csevegése. **17.30:** Énekkar. **18.10:** „Biharország". Fodor Ferenc dr. előadása. **18.40:** Szalonzene. **19.50:** „Quo vadis?" Rádiódráma 3 felvonásban. Sienkiewicz Henrik regénye nyomán irta: Barsi Ödön. **21.40:** Hirek, stb. **22:** Cigányzene. **22.30:** Olasznyelvü előadás. **22.50:** Hangverseny.

CSÜTÖRTÖK, IV. 9.:

12.05: Németh Anna zongorázik. **13.30:** Éneknégyes. **16.15:** Husvéti ételek. Vizvári Mariska előadása. **17:** A téli káposzta termesztése. Horn János előadása. **17.30:** Hanglemezek. **18:** „A könyvek könyve". Bangha Béla előadása. **18.55:** A rádió külügyi negyedórája. **19.15:** Fuvolaverseny. **19.40:** „Evangéliumi passio". Hangjáték két részben. Irta: Ujházy György. **21.40:** Hirek, stb. **22.05:** Laczkovich János orgonahangversenye. **22.35:** Szalonzene.

PÉNTEK, IV. 10.:

8.45: Hirek. **9:** Ref. istentisztelet. **10:** R. k. istentisztelet. **11.15:** Ev. istentisztelet. **12.30:** Hangverseny. **14:** Hanglemezek. **15:** „Tavasz az erdőben". Báthory Irén meséje. **17:** Sportközlemények. **17.20:** „Templomi festmények karbantartása". Királyfalvi Kraft Károly előadása. **17.50:** Szalonzene. **18.55:** Rékai Miklós hárfázik. **19.10:** „Gyógyitó sebek". Ravasz László dr. beszéde. **19.35:** „János passio" ismertetése. **19.45:** János passio. **Nagypéntekre való tekintettel a rádió további müsort nem ad.**

SZOMBAT, IV. 11.:

12.05: Hangverseny. **13.30:** Szalonzene. **16.15:** „Magyar fiatalság, magyar nagyszombat". vitéz Faragó Ede előadása. **17:** „A dunai államok együttmüködése". Csiszár Béla előadása. **17.30:** Waldbauer—Kerpely vonósnégyes. **18.35:** „Szent szeretet himnuszai". Babits Mihály előadása. **19:** Harangszó. **19.10:** Orgonahangverseny. **19.45:** „Husvétestre". Schütz Antal dr. egyetemi tanár előadása. **20.40:** Hangverseny. **22.15:** Cigányzene. **23.10:** Hanglemezek.

Budapest II.

Vasárnap, IV. 5. *15:* Mit üzen a rádió? *15.15:* Cigányzene. *16.20:* Hanglemezek. *18:* Előadás. *20:* Hangverseny Sopronból. — **Hétfő, IV. 6.** *18.10:* Előadás. *18.45:* Hanglemezek. *19.15:* Előadás. *20:* Ének. — **Kedd, IV. 7.** *17.50:* Mezőgazdasági félóra. *19.25:* Operaelőadás. — **Szerda, IV. 8.** *17.35:* Szalonzenekar. *18.50:* Elbeszélés. — **Csütörtök, IV. 9.** *17:* Olasz dalok. *17.30:* Előadás. *19.40:* Szalonzene. — **Péntek. IV. 10:** *17:* Nagypénteki lamentáció. *19.45:* Előadás. *20.15:* Hanglemezek. — **Szombat, IV. 11.** *17.55:* Előadás. *18.30:* Hanglemezek. *19.10:* Mezőgazdasági félóra.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, IV. 5. *Állat- és kirakodóvásár:* Alpár (bizonytalan), Fülöpszállás, Kiskundorozsma, Kötegyán, Mezőberény, Pilis. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kutas.

Hétfő, IV. 6. *Állat- és kirakodóvásár:* Baktalórántháza, Balassagyarmat, Ercsi, Fehérgyarmat, Gyóni, Győr, Hajduszoboszló, Heves, Káloz, Kenderes, Kétegyháza, Körmend, Lovasberény, Mezőkeresztes, Mohács, Nádudvar, Pécs, Putnok, Püspöknádasd, Rábacsanak, Sárvár, Sátoraljaujhely, Sümeg, Szekszárd, Szob, Tiszacsege, Várpalota. — *Állatvásár:* Csorna. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Csetény, Lengyeltóti. — *Marha-, sertés- és kirakodóvásár:* Hegykő. — *Marha- és kirakodóvásár:* Alsóság. — *Kirakodóvásár:* Tiszadob.

Kedd, IV. 7. *Állat- és kirakodóvásár:* Egerág, Ercsi, Nagyecsed, Nagykanizsa, Nemeshetés, Szentgál (bizonytalan). — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Sármellék, Tevel.

Szerda, IV. 8. *Állat- és kirakodóvásár:* Alsónémedi, Lenti, Mórágy. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Mike, Szakály, Zalaszentgrót.

Csütörtök, IV. 9. *Állat- és kirakodóvásár:* Csepreg, Edelény, Kaposszekcső, Pátka. — *Állatvásár:* Devecser, Mezőkövesd. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Csököly, Császár. — *Marha-, sertés- és kirakodóvásár:* Szentgotthárd. — *Marha- és kirakodóvásár:* Pölöske. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Diósgyőr, Rajka.

Péntek, IV. 10. *Nincsen vásár.*

Szombat, IV. 11. *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Tab (bizonytalan).

KISHIRDETÉSEK

Dij: egy szó 10 fillér, legkisebb hirdetés 10 szó. Előfizetőknek negyedévenként egy darab 20 szóig terjedő hirdetés dijmentes; egyébként 15 szóig 1 pengő, azon felül szavanként 10 fillér.

SZŐLŐOJTVÁNY

Őszi szedésü, garantált, fajtiszta pozsonyi szőlővessző ezre 4 pengő, Olasz rizling 5; bánáti rizling 6.50; Muskát-ottonel 6.50; izsáki sárfehér 8; kövidinka 6.50 pengő. Kapható ezenkivül Ezerjó, Csabagyöngye, stb. **Kiss András szőlőgazdasága, Ujbög, Pestmegye.**

ELADÓ GÉPEK

O. A. G. levegőporlasztásos gyümölcsfapermetezőkről és kénporfuvókról, e lapra hivatkozva, azonnal igényeljen részletes ismertetést. O. A. G. mechanikai laboratórium, Budapest, Rákóczi-ut negyven.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU" MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

Datolyaszőlő, Afus-Ali

Ha minden igényeket kielégitő csemegeszőlőt akar.
Ha munkája gyümölcsét élvezni és pénzre váltani akarja,
Ezt telepitse!
Bőtermő, nagyfürtü és bogyóju, keményhusu, aranysárgába hajló, kellemes izü, jól tartható és szállitható, középérésü, a jelenkor legértékesebb csemegeszőlője. 10 darab simavessző 6, 10 darab oltvány Riparián 6, Berlandierin 7 pengő. Rendelje azonnal és kérje leirásomat.
Zöld Ignác, Sárkeresztur, Fejér-megye.

Nyomatott az Europa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság körforgógépein. (Igazgató: Schmidek Tibor dr.) Budapest, Ó-utca 12.